THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 17, 1982 Nr. 256

"L.K.B. Kronika" Nr. 53

Nauji leidiniai

„Lietuvos ateitis" Nr. 1. Tai naujas pogrindžio leidinys, specialiai skirtas tikinčiam jaunimui. Pirmasis „Lietuvos ateities" numeris, susilaukęs didelio dėmesio, pasirodė 1982 m. sausio mėn. „Gauta daug kritinių pastabų, gerų pasiūlymų... Visa tai aiškiai byloja, kad jaunimui turėti leidinį, kuriame galėtų laisvai reikšti savo mintis, įsitikinimus, aptarti iškilusias problemas yra ne tik naudinga, bet ir būtina" („Lietuvos ateitis" Nr.2).

„Lietuvos ateitis" Nr. 2. daug vietos skiria kun. Virgilijaus Jaugelio antrosioms mirties metinėms paminėti: plačiau supažindina jaunimą su kun. V. Jaugelio asmenybe, spausdinami jį artimiau pažinojusio jaunimo pasisakymai.

Leidinyje gvildenamos aktualios problemos, vedamas disputas: „Koks šiandien turi būti tikintis jaunimas?", (siūlomi konkretūs būdai ir priemonės, kurias kiekvienas tikintis jaunuolis savo kasdieniniame gyvenime gali patarnauti Dievui ir Tėvynei.

Linkime „Lietuvos ateičiai" ilgus metus šviesti ir rodyti Lietuvos jaunimui kelią į ateitį!

*

„Aušra", Nr. 30(70). Leidinys pasirodė kovo mėn. ir apima 50 puslapių. Jame paminėta „LKB Kronikos" gyvavimo dešimtmetis, rašoma apie Dievo tarną arkiv. Jurgį Matulevičių, pateikiama istorinių žinių „Aušros" šimtmetį pasitinkant ir kt.

*

Atitaisymas: „LKB Kronikos 51 nr. per klaudą atspausdinta, kad Juozas Gražys buvo nuteistas 3 m. bendro režimo. Turi būti — griežto režimo.

* * *

LIETUVI, NEUŽMIRŠK!

Balys Gajauskas
Anastazas Janulis
Gintautas Iešmantas
Mečislovas Jurevičius
Sergiejus Kovaliovas
Petras Paulaitis
Viktoras Petkus
Vytautas Skuodis
Algis Statkevičius
Antanas Terleckas
Vytautas Vaičiūnas
Julius Sasnauskas
Povilas Pečeliūnas

ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti!

(Šiuo baigiame L.K.B. Kronikos Nr. 53. Ryt pradedame L.K.B. Kronikos Nr. 54. Red.).

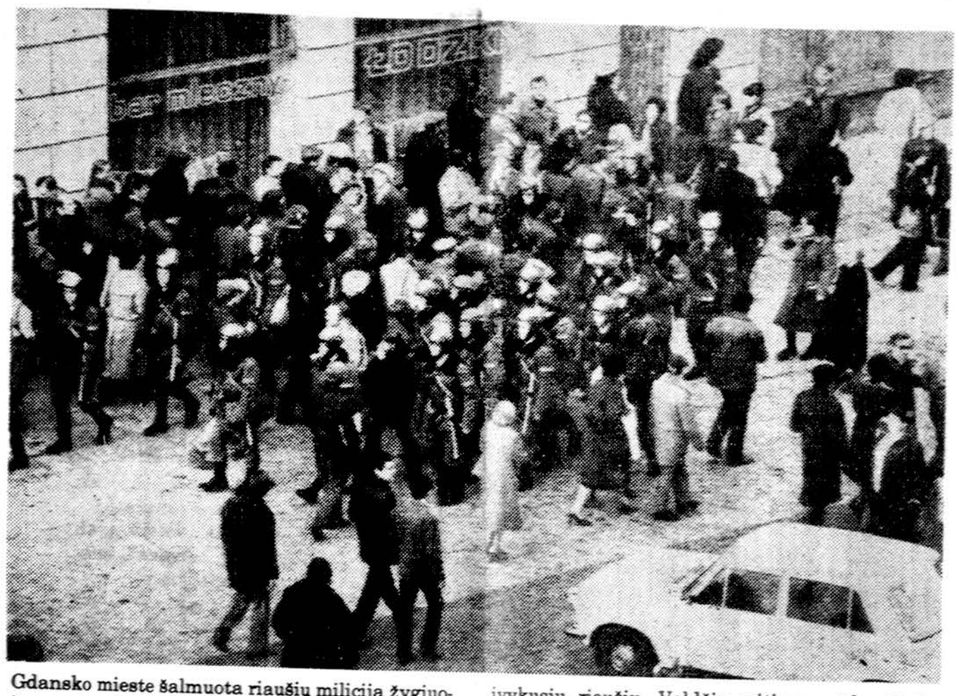

Gdansko mieste šalmuota riaušių milicija žygiuoja pro būrelį lenkų. Vakar turėjo įvykti viešas mitingas, minint 12 metų sukaktį nuo Gdanske įvykusių riaušių. Valdžia mitingą uždraudė ir buvo suėmusi Lech Walesą, kuris planavo mitinge pasakyti kalbą. Vėliau Walesa buvo paleistas.

Izraelis parduoda vis daugiau ginklų

Vyriausybės narių vizitai P. Amerikoje

Tel Avivas. — Buvęs Izraelio premjeras Yitzhak Rabin, darbietis, kritikuoja vyriausybę spaudoje už ginklų pardavinėjimą valstybėms, kurios nesilaiko žmogaus teisių nuostatų. Kaip žinoma, iš Honduro tik ką grįžo Izraelio gynybos ministeris Ariel Sharon. Argentinoje vieši užsienio reikalų ministeris Shamir. Nepaslaptis, kad Izraelis yra pardavęs Argentinai karo lėktuvų, greitlaivių ir įvairių raketų už milijonus dolerių.

Kritikai kaltina valdžią, kad ji parduoda ginklus ir toms šalims, kur skriaudžiami žydai, kur labai gyvas antisemitizmas. Neseniai Izraelio spauda atidengė, kad Meksikoje, kur gyvena apie 50,000 žydų; Venecueloje, kur yra 20,000 žydų, ir Kolumbijoje, kur gyvena 7,000, paskutiniu metu pagausėjo incidentų prieš žydų sinagogas, kapines, parduotuves. Po Izraelio invazijos Libane daug Pietų Amerikos laikraščių atvirai rėmė arabus. Montevideo dienraštis „El Nacional" įsidėjo karikatūrą, kur rodomas pagarbą atiduodąs Hitleris, šaukiąs: „Tegyvuoja Izraelis!"

Slaptuose posėdžiuose su Honduro valdžia ir kariuomenės vadais Izraelio ministeris Sharonas pažadėjo parduoti „Kfir" lėktuvų-naikintuvų, tankų ir „Galil" automatinių šautuvų. Sutartyje numatytas Honduro kareivių apmokymas, lakūnų paruošimas. Netrukus Izraelyje lankysis Honduro kariuomenės vadas gen. Gustavo Alvarez Martinez. Kartu su ministeriu Sharonu Hondure lankėsi Izraelio aviacijos viršininkas gen. David Ivry ir Izraelio kariuomenės inspektorius gen. Aaron Bet Halamchi. Hondūras perka Izraelio ginklus jau nuo 1977 m. Šiandien Hondūro karo aviacija laikoma stipriausia Centrinėje Amerikoje. Prieš 6 savaites Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamiras lankėsi Costa Ricoje ir čia „aptarė vidaus saugumo klausimus".

Izraelio vyriausybės sluoksniai atmeta puolimus, kad ginklai parduodami kariniams režimams, pagarsėjusiems žmogaus teisių laužymu. „Biznis yra biznis", kalba valdžios atstovai, nurodydami, kad jei ginklų neparduos Izraelis, tai parduos kiti. Be to, pasaulyje sunku rasti valstybę, kurios kas nors dėl ko nors nekaltintų.

Izraelio karinė pramonė išsivystė daugiausia dėl arabų grėsmės ir ginklus daugiausia pirko Izraelio ginkluotosios jėgos. Vėliau pasenusius ginklus imta eksportuoti į atsilikusias šalis, kaip Burma, Uganda. Pernai Izraelio ginklai buvo eksportuojami į 42 valstybes. Šalia minėtų „Kfir" lėktuvų, populiariausias Izraelio ginklas yra automatiniai šautuvai „Uzi". Parduodami patrankų sviediniai, minosvaidžiai, bombos ir tokie dalykai, kaip šalmai ar karo lauko virtuvės. Užpernai ginklų prekyba atnešė Izraelio iždui 800 mil. dol., pernai prekyba paaugo apie 20 nuoš. Šiemet ginklų bus parduota dar daugiau.

Izraelio karinei pramonei didelį smūgį sudavė Irano šacho nuvertimas. Iranas 1978 metais pirko Izraelio ginklų (vien iš Soltam bendrovės) už 50 mil. dol. Nuvertus šachą, neilgai truko, kol revoliucinė islamo vyriausybė irgi užsakė Izraelio ginklų. Pernai Izraelis pardavė Iranui amunicijos už 70 mil. dol.

Ir galingoji Amerika susidomėjo Izraelio ginklais. Libano kare Izraelis plačiai panaudojo Amerikoj pirktus RPV lėktuvus, kurie skraido be pilotų (Remotely piloted vehicles). Jie yra maži, pigūs ir atlieka žvalgybos lakūnų vaidmenį. Amerikos aviacija tuos RPV naudoja jau nuo 1964 m. Vietnamo kare padaryti 3,435 šių robotinių lėktuvų skridimai. Izraelis prieš Sirijos priešlėktuvinę gynybą įvedė savo patobulinimus. RPV, užskridę virš sirų pozicijų, „suvaidindavo tikrus lėktuvus". Visi sovietų gamybos radarai atsisukdavo į atskrendančius RPV, kurių ilgis 12 pėdų. Tuo metu iš debesų išnirdavo Izraelio bombonešiai ir sudaužydavo radaro stotis ir sovietų SAM zenitines raketas.

Ragina ginti žmogaus orumą

Vatikano atstovas Madrido konferencijoje

Madride vykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje kalbėjo popiežiaus atstovas, Apaštalų Sosto delegacijos pirmininkas prelatas Francesco Canalini. Katalikų Bažnyčia yra labai susirūpinusi dėl pasikėsinimų prieš žmogaus orumą tiek socialinėje, tiek religinėje srityje, kurie nuolat pasikartoja Europoje, — pažymėjo Apaštalų Sosto atstovas. — Bažnyčia tuo pasikėsinimus smerkia visu griežtumu ir siūlo, kad baigiamajame Madrido konferencijos dokumente būtų iš naujo pabrėžti tie taikos principai, kurie yra išreikšti Helsinkio konferencijos nutarimuose.

Popiežiaus atstovas apgailestavo, kad po šių metų vasario-kovo mėnesių sesijos, kuri buvo nutraukta dėl nesutarimų pagrindiniais klausimais, padėtis yra ne tik nepagerėjusi, bet dar pablogėjusi. Karo atmosfera neišvengiamai susikuria kaip tik ten, — tęsė kalbėtojas, — kur yra pažeidžiamos neliečiamos žmogaus ir tautų teisės. Dėl to yra būtina ginti žmogaus orumą, apsaugojant visas pagrindines asmens teises bei laisves. Padėties pablogėjimo konkretus pavyzdys gali būti Lenkija, — nurodė Apaštalų Sosto delegacijos pirmininkas. — Saugojant darbo žmonių ir visos tautos teises, nepriklausoma profesinė sąjunga turėjo būti remiama ir stiprinama, o ne panaikinama.

Kiti skaudūs žmogaus orumo pažeidimai liečia religinę laisvę, kuri taip pat buvo užtikrinta Helsinkio konferencijos baigiamuoju aktu. „Mus nuolatos pasiekia pareiškimai su sąrašais asmenų, kuriem laisvė buvo atimta vien dėl to, kad išpažino savo tikėjimą ir jį gynė, — kalbėjo Šv. Tėvo atstovas Madrido konferencijoje. — Kai kuriuose kraštuose yra vyskupijų, kurios jau 25-keri metai yra be vyskupo. Ištisom religinėm bendruomenėm yra tiesiog paneigta egzistencijos teisė... Rytų katalikų bendruomenės dėl tokios padėties kenčia jau daugelį metų... Visa tai reiškia, kad kai kurie kraštai nesilaiko Helsinkio konferencijoje prisiimtų įsipareigojimų...

Baigdamas savo žodį Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Madride, Apaštalų Sosto delegacijos pirmininkas pasiūlė sušaukti Europos kraštų nusiginklavimo konferenciją. Bet šio tikslo — pabrėžė kalbėtojas — bus galima siekti tik tada, kai bus nuoširdžiai rūpinamasi pilnai apsaugoti pagrindines asmens ir tautų teises.

Gdanske suimtas Lech Walesa

Gdanskas. — Uždrausto lenkų profesinių sąjungų „Solidarumo" vadas Lech Walesa vakar Gdanske buvo suimtas civiliai apsirengusių vyrų ir išvežtas nežinia kur. Jis buvo kelis kartus įspėtas nedalyvauti viešame mitinge, kuris buvo planuojamas prie paminklo, kuris pastatytas Gdansko darbininkų riaušėse prieš 12 metų žuvusiems lenkams, kurių 55 žuvo nuo saugumo milicijos rankos. Gdansko prokuroras nurodė Walesai, kad, nors karo stovis gruodžio 31 bus atšauktas, vieši mitingai toliau lieka uždrausti.

Užsienio spaudos korespondentai gavo numatytos Walesos kalbos tekstą. Jis ragino susirinkusius taikiomis priemonėmis siekti nepriklausomos darbininkų sąjungos idealų, ragino nepamiršti 1980 metų rugpiūčio.

Šią savaitę Gdanskas vėl buvo apsuptas kariuomenės ir saugumo dalinių. Mieste patruliavo daugiau ZOMO saugumiečių. Valdžia įspėjo, kad bet kokie susirinkimai ar mitingai bus milicijos jėga išardyti. Nežiūrint įtempimų, Gdanske buvo ramu.

Tikrasis Lenkijos valdytojas Jaruzelskis pasakė kalbą angliakasių susirinkime, kur jis pagyrė kasyklų darbininkus, kad jie padidino darbo našumą, prisidėjo prie Lenkijos žygio į normalų, ramų gyvenimą. Jaruzelskis piktai puolė Amerikos vyriausybę ir jos narių pareiškimus. Sakoma, kad jį labai įžeidė gynybos sekretoriaus Weinbergerio pasakymas, kad „Jaruzelskis yra rusų generolas Lenkijos uniformoje". Jaruzelskis save laikąs lenkų patriotu, kuriam pasisekė išgelbėti Lenkiją iš rusų okupacijos ir civilinio karo.

Lenkų spauda „ragina" vyriausybę neatšaukti karo stovio. Siūloma konstitucijoje padaryti reformų, įvesti parlamente Aukštuosius rūmus — senatą ir įsteigti Prancūzijos stiliaus prezidentūrą, su daug galių turinčiu prezidentu. „Tribuna Ludu" rašo, kad geriau būtų tik „pertraukti" karo stovį, o ne „atšaukti", nes, kas žino, jį vėl gali prireikti įvesti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar valst. sekr. George Shultz lankėsi Londone, aptarė tarptautinius klausimus su britų vyriausybe.

— Vietnamas išleido jau trečią grupę, 32 vaikus, kurių tėvai yra amerikiečiai, buvę Vietname kareiviai. Vaikai atvyko į Tailandiją. Manoma, kad jie suspės Kalėdas švęsti jau Amerikoje, savo naujose šeimose.

— Baltimorės arkivyskupija paminėjo kardinolo Lawrence Shehan, 84 metų amžiaus, kunigystės 60 metų sukaktį. Dalyvavo 43 JAV vyskupai. Kardinolas kasdien labai anksti keliasi ir atlaiko Mišias. Prelatu kardinolas buvo paskeltas 1939 m., vyskupu tapo 1945 m., o kardinolo skrybėlę gavo iš popiežiaus Pauliaus VI 1965 m. Kardinolą labai gerbia Baltimorės juodieji, nes jis, būdamas Baltimorės arkivyskupu, kovojo už lygias juodųjų teises ir socialinį teisingumą.

— Massachusetts valstijos seimelis nutarė sugrąžinti mirties bausmę. Jos vykdymas valstijoje baigėsi 1947 m.

— Statistikos biuras paskelbė, kad rugsėjo 1 Amerikoje gyveno 232.43 mil. žmonių. Tai yra 2.17 mil. daugiau, negu 1981 rugsėjo 1-mą. Per 12 mėnesių Amerikoj 3.7 mil. gimė, 2 mil. mirė ir įvažiavo 477,000 imigrantų.

— Tarptautinė pasaulinių parodų organizacija Paryžiuje nutarė, kad 1989 m. paroda bus ruošiama Paryžiuje, o 1992 metų — dviejuose miestuose: Ispanijos Seviloje ir Chicagoje.

Neaiškus ispanų įstojimas į Nato

Madridas. — Naujasis Ispanijos premjeras Felipe Gonzalez užtikrino valstybės sekretorių George Shultzą, kad Ispanija yra ir bus Vakarų valstybė, derinanti savo saugumą su Vakarų bloko saugumu. Buvo kalbama apie JAV karines bazes Ispanijos teritorijoje. Sutarties dar neratifikavo ispanų parlamentas. Dar neaiškus ir Ispanijos įstojimo į NATO bloką klausimas. Premjeras dar nori suruošti piliečių referendumą. Kariosios ispanų partijos kovoja prieš įsijungimą į karinį NATO paktą.

Pasmerkė Pietų Afrikos agresiją

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo taryba vienbalsiai pasmerkė Pietų Afriką už Lesotho teritorijos puolimą. Jame žuvo 42 žmonės, jų tarpe moterų ir vaikų. Pietų Afrika tvirtino, kad kariuomenė vijosi teroristus, dalį jų sunaikino. Kryžminėje ugnyje žuvo ir keli civiliai. Už pasmerkimą balsavo ir JAV.

Amerika įspėjo P. Afriką, kad tokie puolimai trukdo deryboms, kuriose aptariamas Kubos kariuomenės išvežimas iš Angolos. JAV ir Maskva tariasi dėl kubiečių atitraukimo iš Afrikos. O po to sektų Namibijos nepriklausomybės klausimas.

Norvegai baigė degtinės streiką

Parduotuvių lentynos buvo tuščios

Oslo. — Praėjusią savaitę Norvegijoje baigėsi valstybinio degtinės monopolio 550 darbininkų streikas, kuris užtruko beveik keturis mėnesius. Norvegai buvo susirūpinę, kad Kalėdos bus labai liūdnos ir nebus kaip sutikti Naujųjų Metų, nes parduotuvėse buvo išsibaigusios degtinės atsargos. Norvegų alkoholinių gėrimų monopolio „Vinmonopolen" taisyklėse buvo palikta „skylė", kuri privačiam naudojimui leido įsivežti degtinę iš kitų kraštų. Draudžiama buvo tik tą degtinę pardavinėti.

Dėl to streiko gerokai uždirbo Vakarų Vokietijos ir Danijos degtinės pirkliai, laivais gabenę dėžes alkoholio į Norvegiją. Streikas atnešė netikėtų pajamų ir Švedijos aquavito monopoliui. Pasienio miestas švedų pusėje Stroemstad per praėjusius mėnesius pardavė degtinės 800 nuoš. daugiau kaip kitais metais. Eilės norvegų stovėjo prie parduotuvės ir vietiniai gyventojai švedai ėmė rūpintis, kad jų Kalėdos ir Naujieji metai bus „sausi". Norvegai ir švedai sutinka, kad Norvegijos degtinės monopolio streikas baigėsi laiku ir piliečiai laukia linksmų Kalėdų.

Apdraudos komisija neranda išeities

Washingtonas. — Prezidento komisijos Socialinės apdraudos reformoms pirmininkas Greenspan pripažino, kad komisijoje prieita akligatvio. Demokratai ir respublikonai nesutaria dėl rekomendacijų turinio. Ką viena pusė siūlo, kita — griežtai atmeta. Kai kurie komisijos nariai kalba, kad nesutarimus galėtų išspręsti tik prezidento Reagano ir Atstovų Rūmų pirmininko Thomas O'Neill susitikimas. O'Neill pasakė, kad reikėtų palaukti, kol naujasis Kongresas pradės svarstyti Socialinės apdraudos problemas.

— Švedijos vyriausybė pradėjo žygius, kad Skandinavijoje būtų paskelbta nuo atominių ginklų laisva zona. Pasiūlymas įteiktas Jungtinėms Tautoms.

— New Jersey legislatūra pakėlė iš 19 į 21 metų alkoholinių gėrimų vartojimo amžiaus ribą.

Maskva planavo įjungti Afganistaną

Islamabadas. — Pakistanan pabėgo du aukšti, generolo laipsnio Afganistano žvalgybos ir saugumo valdininkai. Gen. Mirakay vadovavo saugumo valdininkų akademijai Kabule, o gen. Hidayat buvo žvalgybos Pakistano ir Irano reikalų skyriaus direktorius. Jiedu pareiškė spaudai, kad tuoj po sovietų invazijos ir okupacijos Brežnevas svarstė su Afganistano komunistų vadais Afganistano įjungimo į Sovietų Sąjungą klausimus. Prieš įjungimą kovojo afganų komunistų „vėliavos" grupė, ir įjungimas buvo laikinai atidėtas. Vėliau klausimą nustūmė Afganistane prasidėjusios partizaninės kovos.

KALENDORIUS

Gruodžio 17 d.: Lozorius, Viviana, Montigaila, Laila.

Gruodžio 18 d.: Bazilijonas, Zosė, Girdvilas, Eivilė.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-1729
4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Įstaigos 269-7557 60632

MIRĖ VILIUS TRUMPJONAS

Jis mirė 1982 metų gruodžio 3 dienos naktį, sulaukęs daugiau 74.5 metų, nebeatsigavęs po trečio širdies smūgio, ištikusio jį Padėkos dienos naktį. Jam mirus, giliai liūdi mylima žmona Marta, sūnūs, JAV marinai Vilius ir Arvydas, duktė Angelika, jų šeimos ir visi jį pažinę.

Vilius Trumpjonas 1930 m.

V. Trumpjoną pažinau nuo 1930 metų, kada jis jau buvo Lietuvos futbolo "Super star", o aš naujokas Klaipėdos KSS jaunių komandoje. Tada nuotolis tarp mūsų buvo neišmatuojamas. Vėliau tas nuotolis, dar žaidžiant Klaipėdoje, kiek sumažėjo. Ir visai pranyko, kai susitikome Vokietijoje DP stovykloje ir Chicagoje, dirbant kartu "Lituanicos" futbolo klube ir besijaudinant už aikštės ribų.

V. Trumpjonas futbolą žaisti pradėjo Klaipėdos krašto Šilutės Herderio vardo gimnazijoje. 1926 metais, dar septyniolikametis, jis įstojo į ką tik suorganizuotą Klaipėdos KSS komandą. 1927 metais KSS komanda, kurioje Vilius buvo vienas pagrindinių žaidėjų, pirmą kartą iškovojo Lietuvos meisterio vardą. 1928 metais Klaipėdos miesto rinktinė žaidė prieš Europos futbolo meisterį Austrijos "Hacoah-Wien". Rinktinė buvo sudaryta daugiausia iš vokiečių "Spielvereinigung — Memel" žaidėjų, į kurią buvo pakviestas ir KSS puskairis puolėjas V. Trumpjonas. Rungtynes laimėjo Klaipėdos rinktinė rezultatu 2:1; lemiamąjį įvartį įkirto Trumpjonas. Laimėjus prieš tokią garsią komandą, Klaipėda pasidarė aiškiai matomas taškas Europos sporto žemėlapyje. Aukštoje žaidėjo formoje Trumpjonas išsilaikė apie 10 metų. Per tą laiką jam teko keliolika kartų atstovauti Lietuvos futbolo rinktinę, žaidžiant prieš kitų valstybių rinktines. Jis yra žaidęs prieš Latviją ir Estiją, prieš Švediją ir Rumuniją. Suprantama, patekti į valstybinę rinktinę buvo didelė garbė. Jis tai puikiai suprato, labai vertino ir džiaugėsi. Nėra abejonės, kad tai prisidėjo prie jo išaugimo ir visą amžių pasilikimo dideliu Prūsų Lietuvos lietuviu — patriotu. Trumpjonui žaidžiant, KSS keturis kartus laimėjo Lietuvos meisterio vardą. Tos komandos uniformoje jam teko žaisti prieš daugelį žymių Europos komandų, kurios vasaros metu atvykdavo iš Čekoslovakijos, Austrijos, Vengrijos, prieš Latvijos daugartinį meisterį "Olympia" ir "Wanderers", prieš Estijos "Kalev" ir "Sport", prieš Tilžės "S.C. — Tilsit", Karaliaučiaus "V B Koenigsburg", prieš Klaipėdą vizituojančių olandų, anglų ir rusų karo laivyno jūrininkų komandas. Rusų jūrininkai įveikti net 16:0 rezultatu. Žaidžiant tarpmiestines rungtynes, Trumpjonas kelis kartus atstovavo Klaipėdą. Jo stiprus, aštrus ir tikslus šūvis kairiąja koja buvo visų vartininkų pabaisa.

Gyvendamas Klaipėdoje, V. Trumpjonas dirbo direktorijos mokesčių įstaigoje. Vokietijoje, DP stovykloje žaidė futbolą senjorų komandoje, mokėsi anglų kalbos ir traktorininko profesijos. Apsigyvenęs Chicagoje, dirbo elektros braižytoju. Sužinojęs, kad V. Trumpjonas yra Chicagoje, 1959 metų karštą birželio ar liepos mėnesio dieną užėjau kviesti jį būti "Lituanicos" futbolo komandos treneriu. Radau besėdintį ant lagaminų — matyt, naujai persikraustę. Pagalvojau, kad pataikiau užeiti blogu laiku. Nesutiks. Kiek pasikalbėjęs ir atsigėręs šalto vandens, nedrąsiai pradėjau kalbėti apie Chicagos lietuvių futbolo komandą, apie kurią jis ne ką dar žinojo. Pakviečiau būti "Lituanicos" vyrų treneriu. Vilius tik paklausė: "Ar pradėti jau šiandien?"

Treniruotes pradėjo kitą savaitę, o spalio mėnesio pabaigoje Chicagos "Lituanicos" komanda, V. Trumpjono treniruojama, tapo pirmos divizijos meisteriu ir įėjo į aukščiausią klasę — major diviziją. Tai atsimenantys, dar šiandien pripažįsta, kad V. Trumpjono treniruota "Lituanicos" komanda buvo puikus, ištvermingas ir susižaidęs vienetas. 1964-65 metais V.T. treniravo "Lituanicos" jaunius. Atsisakęs trenerio pareigų, kelis kartus buvo išrinktas "Lituanicos" revizijos komisijon. Nariu rėmėju liko ligi paskutinės gyvenimo dienos.

Jonas Juška

FUTBOLAS

— Europos valstybinių rinktinių kvalifikacinėse varžybose ypač stipri yra penktoji grupė. Čia prie 80,000 audringų žiūrovų Milane Italijos rinktinė su Čekoslovakija padaro tik 2-2, nežiūrint neseniai iškovoto pasaulio meisterio titulo.Toje grupėje šiuo metu pirmauja Rumunija, po jos Čekoslovakija, Švedija, Italija ir Kipras, kuris gerai priešinosi Švedijai, pralaimėdamas tik 0-1.

Žymiai lengvesnė grupė yra trečioji. Čia Danija nugali Luksemburgą 2-1 ir pirmauja. Po jos eina Graikija, Anglija, Vengrija ir Luksemburgas.

Šią Europos taurę 1960 m. laimėjo Sov. Sąjunga, 1964 m. Ispanija, 1968 m. Italija, 1972 m. V. Vokietija, 1976 m. Čekoslovakija ir 1980 m. V. Vokietija.

— Draugiškose tarpvalstybinėse rungtynėse Olandija pralaimi Prancūzijai 1-2, o Kuwait įveikia Norvegiją 1-0.

— Vienas jaunas A. S. Romos komandos žaidėjas treniruotės metu nuo draugo su alkūne gavo mėlynę ir pasiskundė treneriui. Šis atsakė: „Kietumo neišmoksi mokslo knygose".

Iš kvalifikacinių varžybų

Europos kraštų rinktinių kvalifikacinėse varžybose pirmoje grupėje Šveicarija netikėtai įveikia Skotiją 2-0, tačiau čia tebepirmauja Belgija. Trečioje grupėje, Anglijai įveikus Graikiją net 3-0, ji perima pirmavimą. Ketvirtoje grupėje Jugoslavija įveikia Bulgariją 1-0, bet čia laikinai pirmauja Norvegija. Penktoje grupėje dabartinis Pasaulio futbolo meisteris Italija Milane, (prie 80,000 nusivylusių italų žiūrovų), kiek anksčiau sužaidė su Čekoslovakija 2-2,o vėliau su Rumunija tik 0-0 ir spėjama, kad Italija gali net nesikvalifikuotis. Šeštoje grupėje, Š. Airijai įveikus namuose V. Vokietiją 1-0, o Austrijai — Turkiją 3-0, čia pirmauja Austrija. Šią grupę sudaro Austrija, Š. Airija, Turkija, V. Vokietija ir Albanija. Septintoje grupėje, Airijai sužaidus su Ispanija 3-3, šiuo metu pirmauja Ispanija.

1960 m. šią Europos meisterio taurę laimėjo SSSR, 1964 — Ispanija, 1968 — Italija, 1972— V. Vokietija, 1976 — Čekoslovakija, 1980— V. Vokietija, o kas laimės 1984, šį kartą Prancūzijoje, parodys netolima ateitis.

V. Krikščiūnas

— **Brazilijos** rinktinės treneris T. Santana keliauja į Saudi Arabiją, kur treniruos "A.C. Achli" klubą. Kaip jau girdėjome arabų pasaulyje futbolas smarkiai kyla; tai liudija puikus Kuwait rinktinės pasirodymas pasaulio pirmenybėse. Jos rinktinė buvo paruošta brazilo K. Alberto. Čia jau yra dirbę ir kiti brazilai: Didi, Zaga ir kt. Čia krepšinį ir rankinį kurį laiką treniravo ir mūsų buvęs rinktinės žaidėjas, žaidęs už Australijos rinktinę dvejose olimpiadose, E. Palubinskas.

— **Afrikos ir Arabų** kraštų kylančios futbolo žvaigždės jau viliojamos į Europos įvairių kraštų komandas. Štai Kameruno vartininkas Nkou pasirašė pas Barceloną už 190,000 dolerių.

LEDO RUTULYS DETROITE

Prieš porą metų žiemos sporto mėgėjai susitelkė į ledo rutulio būrelį ir pradėjo tarpusavyje rungtyniauti. Sporto klubo "Kovas" rėmėjai Danutė ir Stasys Geldžiai nupirko uniformas; taip atsirado Detroito lietuvių ledo rutulio komanda.

Prasidėjo treniruotės ir "priešininkų" ieškojimas kituose miestuose. Jėgos išbandytos Detroite ir Toronte.

Šiuo metu komanda ruošiasi rungtynėms prieš Torontą ir, gal būt, Hamiltoną, kurios numatytos sausio mėn. Detroite.

Tačiau visų dėmesys nukreiptas į 1983 metais gegužės mėn. Toronte numatytas lietuvių ledo rutulio varžybas, kuriose dalyvaus Toronto, Hamiltono, Bostono ir Detroito komandos.

Turėtai aprangai susidėvėjus, naują nupirko verslininkai Birutė ir Vytas Rauckiai. Komandai vadovauja Marius Rauckis, o ją treniruoja Rimas Pikūnas. Būrelyje yra 23 įvairaus amžiaus sportininkai.

Vl. Simutis,

P.L.S. ŽAIDYNĖMS ARTĖJANT

— **Kanados** sporto apygardos vadovas , Rimas Sonda jau sudarė komitetą, kuris organizuos Australijos lietuvių sportininkų priėmimą. Jį sudaro: kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, kun. P. Dilys, KLB pirm. J. Kuraitė, adv. A. Pavevičius, KLJS pirm. Z. Bersėnaitė, Pr. Berneckas, inž. E. Čiupliauskas, TLN pirm. V. Danginis, A. Bumbulis, J. Gustaitis ir R. Sonda. Į šį komitetą įeina ir visų Kanados sporto klubų pirmininkai: K. Šapočkinas — "Aušra", S. Krašauskas — Toronto Golfo klubas, E. Stravinskas — "Vytis", L. Meškauskas — Hamiltono "Kovas", J. Celtorius — Montrealio "Tauras".

— **Chicagoje** australiečių sportininkai atvyks ketvirtadienį, birželio 23 d. Jiems jau organizuojamos kelios rungtynės penktadienį, o gal ir šeštadienį. Įdomiausios, žinoma, bus tarp Amerikos lietuvių jaunių ir Australijos vyrų krepšinio rinktinių.

MARQUETTE PARKO SPORTININKAI RUOŠIASI PLS ŽAIDYNĖMS

Marquette Parko krepšinio lygoje, kuri prasidėjo prieš porą savaičių, dalyvauja "Neries" ir dvi "Lituanicos" vyrų krepšinio komandos. Pirmose rungtynėse "Neris" lengvai įveikė "Lituanicos" primąją komandą ir, atrodo, kad jau gerai ruošiasi P.L.D.S. žaidynes.

Šios lygos rungtynės vyksta sekmadieniais Marquette Paro sporto salėje.

DETROITO TINKLININKŲ ŽINIAI

Po ilgesnės pertraukos į Detroito LSK "Kovas" gretas įsijungęs Vladas Simutis vėl bandys atgaivinti užsnūdusią tinklinio sekciją. Atsiradus pakankamam skaičiui norinčių grįžti prie pamėgtojo sporto, — pradėsime treniruotis. Anksčiau buvę tinklinio sekcijos nariai yra prašomi nedelsiant kreiptis į Vladą Simutį asmeniškai arba telefonu 534-1859.

XX-JI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖ

Šimet gruodžio 27-31 dienomis Melbourne vėl susirinks visi penkto kontinento lietuviai sportininkai. Bus pravestos pirmenybių rungtynės: vyrų, moterų, jaunių berniukų ir mergaičių iki 18 m. amžiaus - krepšinyje, vyrų bei moterų — tinklinyje, plaukime, lauko ir stalo teniso, golfo, biliardo skvuošo ir šachmatų sporto šakose. Pramatoma, kad varžybose dalyvaus arti 400 asmenų.

Didžiausio susidomėjimo laukiame krepšinyje, ypač vyrų grupėje, kurios ir bus šios šventės dėmesio centru. Favoritais būtų galima skaityti Geelongo vyrus, bet namuose "Varpas" bus sunkiai įveikiamas, o jei Adelaidės "Vytis" dalyvaus pilname sąstate. "Nurašyti į nuostolius" negalima ir **Hobarto krepšininkų**. Tad jau dabar atrodo, kad Melbourne matysime įdomių, bei atkaklių rungtynių.

Kas liečia moterų krepšinį, tai ši sporto šaka yra žymiai smuktelėjusi neigiamon pusėn, tad įdomių rungtynių greičiausiai ir neteks pamatyti. Sydnėjaus jaunieji berniukai ir vėl bus neįveikiami, nors Adelaidės prieauglis tikisi pateikti staigmeną. Kalbant apie mergaites krepšininkes, tai čia Adelaidė atrodo žymiai pranašiausia, nors pasipriešinimo bus iš Melbourno.

Sydnėjus atrodo neįveikiamas vyrų tinklinyje, nors labai gerų žaidėjų nestokoja Adelaidėje, o taip pat ir kituose klubuose. Užtai Adelaidės "Vytis" bus neįveikiamas moterų grupėje.

Pernai plaukimo pirmenybėse vyrų grupėje geriausiai pasirodė melbourniškiai, o mergaičių bei moterų pirmenybėse daugiausiai titulų teko Adelaidei. Šiemet sunku pranašauti, nes dar nežinia, ar šventėje dalyvaus sesutės Užubalytės iš Adelaidės.

Lauko tenisas kažkaip "neįsipilietina" mūsų sporto šventėse, nors pajėgių žaidėjų yra kai kuriuose miestuose. Užtai stalo tenisas lyg ir atgauna "antrą jaunystę", ir galima tikėtis pajėgių žaidėjų ateityje.

Golfas ir biliardas labai populiarėjančios sporto šakos, todėl šventės rengėjams sudaro daug galvosūkių įtraukti į pirmenybes visus norinčius jose dalyvauti.

Skvuošas yra gana populiarus vyrų grupėje, o šachmatai tik "vegetuoja" šventėse, nors šiaip ši sekcija gana aktyviai veikia metų bėgyje Sydnėjuje, o taip pat ir kituose miestuose.

XX-tos Sporto Šventės metu Melbourne įvyks ir XII-tos Australijos Lietuvių Dienos, kur be visų kitų suvažiavimų, kultūrinių pasirodymų, įvyks ir Krašto Tarybos atstovų posėdžiai mūsų veiklos apsvarstymui. Į Tarybos posėdžių dienotvarkę yra įtrauktas ir LFAS valdybos pranešimas, kur bus diskutuojamas ir sportininkų išvykos į Chicagą klausimas.

Krašto Tarybos atstovai turės išspręsti ar mus Chicagoje atstovaus privačios firmos sportininkai, ar Australijos Lietuvių Bendruomenės reprezentacinės lietuvių rinktinės ir lietuviškai kalbantieji vadovai.

R. Sidabras

OLIMPINIS KAMPELIS

— Jonas Thorpe 1912 metų olimpiadoje buvo laimėjęs du aukso medalius dešimtkovėje ir penkiakovėje. Tačiau jis buvo diskvalifikuotas, o medaliai įteikti antros vietos laimėtojui švedui, mat J. Thorpe buvo prisipažinęs, kad žaidė beisbolą profesionalų komandoje. Neperseniausiai naujasis pasaulio olimpinio k-to prezidentas ispanas M. Samaranch pareiškė, kad bus nukalti du nauji aukso medaliai, J. Thorpe pripažintas jų laimėtoju ir jie bus įteikti jo dukteriai ateinančių metų sausio mėn. Los Angeles mieste.

— Indijoje vykstančion Azijos tautų olimpiadon nebuvo pakviestas Izraelis. Tas, žinoma, užrūstino olimpinio k-to prez. M. Samaranch ir jis žada šį reikalą kelti ateinančiame posėdyje.

Detroito LSK "Kovas" ledo rutulio komanda. I eil. iš k.: Saulius Petrulis, Paulius Baltušis, Don Zambo, Algis Petrulis, Virgilijus Kasputis, Rimas Pikūnas, Marius Rauckis, Dainius Skiotys, Dave Lawrence, Rimas Kasputis, Edmundas Simutis. II eil.: Vytas P. Rauckis, Linas Gobis, Justas Pikūnas, Darius Skiotys, Bronius Tatarūnas, Liucijus Kulikauskas, Vytas Rauckis — rėmėjas, Edvardas Sventickas, Vidas Neverauskas, Gintas Zaranka, Algis Duoba, Linas Mikulionis. Trūksta Vyto Keblio.

Nuotr. **Vyto Keblio**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4
6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ch... Eye ...ute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Albert Robin kabinetą perėmė
DR. KENNETH WU
DANTŲ GYDYTOJAS
7211 S. Artesian Ave.
Valandos pagal susitarimą — pirm., antr., ketv. ir šeštad.
Tel. 434-8022

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Naujas posūkis

JAV POLITIKOJ

Jungtinės Amerikos Valstybės yra viso laisvojo demokratiško pasaulio viltis ir visiems, kuriems tik rūpi šviesesnė žmonijos ateitis, įdomu, kur eina JAV politinė linija. Visi pastebėjome, kad prezidentas Reaganas yra drąsesnis pasisakyti prieš sovietinį imperializmą, ar jis reikštųsi pačios Maskvos užmačiose, ar jos satelitinėse valstybėse, kaip priespauda Lenkijoje.

Tačiau yra ir kitų pakeitimų JAV politinėje taktikoje. Apie tai platų pareiškimą yra padariusi pirmaujanti JAV politiniame gyvenime moteris — Jeane Kirkpatrick, dabartinė JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose. Ji laikoma vienintele ministerio rango moterimi Reagano kabinete. Jeigu ji, būdama demokrate, išsilaiko respublikonų vyriausybės sluoksniuose, tai jau daug pasako apie jos patyrimą ir įtaką.

Ji buvo politinių mokslų profesorė Georgetowno universitete, buvo JAV politinių studijų tyrimo instituto narė — mokslininkė, buvo įtraukta į komisijas, kurioms teko ieškoti reikiamo asmens į demokratų kandidatus prezidento rinkimuose. Yra kilusi iš Oklahomos. Studijavo Barnard kolegijoje. Politinių mokslų magistro ir daktataro laipsnius gavo Columbia universitete, studijas gilino Paryžiaus politinių mokslų institute. Laisvai kalba prancūziškai ir ispaniškai, yra kelių knygų autorė, o "Vogue" žurnalas ją 1981 m. buvo išrinkęs garsiausia tų metų moterimi.

Neseniai šiemet išėjo iš spaudos jos veikalas: "Dictatorships and Double Standards. Rationalism and Reason in Politics". Ji tame veikale atkreipia dėmesį į komunistų pastangas "išlaisvinti" įvairius kraštus ir sumini likimą Latvijos, Lietuvos, Estijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Albanijos, Rytų Vokietijos, Jugoslavijos, Kubos, Vietnamo, Korėjos, Kambodijos, Kinijos, Laoso, Jemeno, Etiopijos, Angolos, Mazambiko, Gvinėjos-Bissau, Benino, Nikaraguos, Grenados ir pabrėžia: "jokiame krašte, kur įvyko komunistinės revoliucijos, nėra leidžiama nei laisvų rinkimų, nei laisvos spaudos, nei laisvų darbo unijų, nei turima kalbos laisvės, nei laisvės emigruoti be nugalėjimo oficialiai daromų kliūčių. Nei viename krašte, kur komunistai paėmė valdžią, nerandama 'objektyvių' sąlygų, kad 'revoliucinis avangardas' galėtų saugiau perduoti 'darbo masėms' kontrolę vyriausybės, ekonomijos ir visuomenės — kontrolę jų pačių gyvenimo ... Joks komunistinis kraštas neatnešė nei laisvės, nei pažangos. Nė vienas neišsivystė į demokratiją. Nė vienas". Priešingai, ambasadorė pabrėžia, kad daugely kraštų buvo įvestas vergų darbas, prievarta išskirtos šeimos, net sudarytas badmetis.

*

Ambasadorė, turėdama minty kai kuriuos tokiems perversmams palankius liberalus, klausia: "Kaip gali būti, kad asmenys, giliai pritarią išlaisvinti Pietų Vietnamą ir Kambodiją iš generolų Thieu ir Lon Nol, buvo taip menkai paveikti vergijos, kuri sekė tą jų išlaisvinimą? Kodėl buvo taip mažai susirūpinimo tuose amerikiečiuose bendrininkuose, kurie padėjo Pol Potui iškilti valdžion? Kodėl buvo taip mažai susirūpinimo, kai Viet Cong pergalė vedė ne į išlaisvinimą ir gerovę Pietuose, o į masinius trėmimus, vergų darbą ir chaotišką apiplėšimą? Kodėl tie vakarų liberalai, kurie dažnai yra tokie smarkūs žmonės, taip lėtai tepasimoko iš komunizmo padarinių?"

Ambasadorė Kirkpatrick kritiškai žvelgia į Carterio kai kuriuos žingsnius. Džiaugdamasi žmogaus teisių pabrėžimu, ji duoda suprasti, kad dėl tų teisių buvo išvystytas daug didesnis spaudimas į Amerikai draugingus autoritetinius režimus, daugiau ar mažiau aplenkiant komunistinės diktatūras, ir kai kur susilaukta liūdnų rezultatų. Suminėjusi Kubą, Vietnamą, Angolą, Nikaraguą, Iraną, ambasadorė Kirkpatrick pabrėžia, kad tuose kraštuose Amerikos pastangos atnešti daugiau liberališkumo ir demokratiškumo ne tik nepavyko, bet dar padėjo ateiti į valdžią naujiems režimams, kuriuose gyventojai turi mažiau teisių, mažiau asmens saugumo, negu ankstyvesnėse autoritetinėse santvarkose. Ten buvo įstatyti režimai, kurie priešingi Amerikos interesams ir JAV politikai. Nesuvokdama padėties, Amerika padėjo įsistiprinti vyriausybėms, priešingoms demokratinei Amerikai, JAV prarado draugingas teritorijas ir atidarė galimybes naujoms Sovietų bazėms. Tas net sudarė įspūdį, kad JAV draugai nevisada tegali pasitikėti JAV-mis, kai iškyla sunkumai ir Amerikos prielankumas neužtikrina saugumo.

Ambasadorė Kirckpatrick pabrėžia: nėra nė vieno atvejo, kad komunistų kontroliuojami kraštai sudemokratėtų, kai tuo tarpu dešinės autoritatyvinės valdžios kraštuose su laiku, esant palankioms ekonominėms, socialinėms, politinėms aplinkybėms, atsiradus talentingiems vadams, pasuka demokratėjimo kryptimi, kaip tai įvyko Iberų pusiausaly (Ispanijoj, Portugalijoj) ar iš dalies Brazilijoj. To paties būtų buvę galima sulaukti Irane ir Nikaraguoje, jeigu demokratėjimo kryptis būtų įvedama palaipsniui. Todėl Kirkpatrick perspėja, kad nereikia skubėti būti demokratijos pribuvėjoms, kai tai vyksta sukilėlių karo metu.

*

Kokie padariniai komunistų nešamos "demokratijos", Kirkpatrick parodo, primindama, kad jau "1978 m. pabaigoje daugiau kaip šeši milijonai pabėgėlių buvo išblokšti iš kraštų, kuriuos valdė marksistinės vyriausybės. Nepaisant sienų, užtvarų, automatų, ryklių, nuolatinė srovė bėglių iš revoliucinių utopijų tęsiasi be paliovos. Yra didelis kontrastas tarp skaičiaus pabėgėlių, atsiradusių dėl marksistinių režimų ir dėl kitų autokratinių valdžių. Nuo Castro iškilimo daugiau kaip milijonas kubiečių paliko savo namus(kas dešimtas gyventojas), palyginus su 35,000 pabėgėlių iš kiekvieno šių kraštų: Argentinos, Brazilijos, Čilės".

Kirkpatrick primena, kad Kuboje Sovietai turi uostus, turi savo atominius povandeninius laivus, turi aerodromus savo didiesiems bombonešiams, iš Kubos skraidžioja žvalgybiniai Sovietų lektuvai virš rytinių JAV, iš ten elektroninėmis priemonėmis vykdomi žvalgybos uždaviniai, ten ruošiami daliniai tolimesnei sovietinei ekspansijai.

Tų faktų akivaizdoje Kirkpatrick, vis pabrėždama demokratijos svarbą, primena laikytis budrumo, kad, naikinant autoritatyvinius režimus, kurie yra draugiški demokratiniams kraštams, nebūtų įvedamos į jų vietą komunistinės diktatūros, kurios neša priespaudą vietiniams žmonėms ir didina nedraugų skaičių demokratiškai Amerikai bei kitiems demokratiniams kraštams. Į šitokį posūkį yra linkusi Reagano vyriausybė.

J. Pr.

VAKARŲ VOKIETIJOS PAŽIŪRA Į DETANTĘ IR ŽMOGAUS TEISES

DR. D. KRIVICKAS

(Tęsinys)

Tą dalį dvigubos strategijos, kuri papildo pusiausvyrą galima vadinti detente, dialogu, ar ieškojimu konstruktyvių santykių ar stabilizavimo ir taikaus pasikeitimo politika, — tai visai nesvarbu. Bet vienos atramos politika, gryno pasipriešinimo politika yra negalima atominiame amžiuje. Dabartiniame amžiuje konfliktų sprendimas jėga yra neracionalus, nes jis vestų prie abiejų šalių susinaikinimo. Harmel strategijos prieštaringumas, kuris laiko Sovietų Sąjungą priešu ir derybų partneriu tuo pat metu, yra paremta paties gyvenimo prieštaringumu. Detentė yra mechanizmas atominiam karui išvengti.

Brežnevas išvystė principą atominiam karui išvengti į taikaus sambūvio strategiją. Tas nereiškė, kad Brežnevas atsisakė siekimo pasaulinės revoliucijos. Greičiau tai yra priemonė sovietų vyravimui, kad išvengtų atominio karo ir padarytų galimu ekonominį bendravimą su Vakarais.

Dvigubos strategijos koncepcija yra geriausias atsakymas į sovietų taikaus sambūvio politiką: pusiausvyros politika iš vienos pusės yra skirta sulaikyti sovietus nuo dominavimo politikos ir detentės politika iš antros pusės suteikianti sovietams alternatyvą bendrauti su Vakarais. Jei dominavimo kelias būtų užblokuotas, tai Sovietų Sąjunga, išeidama iš savo pačios interesų, turėtų priimti bendradarbiavimą. Ši dviguba strategija yra ypač svarbi dabar, kai numatomas palaipsniškas pasikeitimas sovietų vadovybės: vienašališkos nuolaidos padrąsintų sovietus siekti viršenybės, o konferencija — nepaliktų sovietams pasirinkimo.

Išeinant iš šių samprotavimų, teigia Genscheris, kad detentės politika, reali detentės politika, turėtų būti tęsiama. Ryšium su Helsinkio baigiamojo akto pasirašymu, kalbėdamas Bundestage 1975 m. liepos 25 d., jis pasakė: "Realinė detentės politika yra ta, kuri pilnai supranta savo ribas. Detentės politika turi būti paremta saugumu. Mums nėra saugumo be santarvės ir santarvės, kaip ir mūsų gynimosi parengties. Tas, kas mano, kad galima patikrinti savo saugumą tik per detentės pastangas, būtų pavojingas svajotojas".

Išeidami iš šios sampratos vokiečiai 1970 m. dekadoje padidino ginklavimuisi išlaidas trimis realiais procentais ir padarė Bundeswehrą — pašauktųjų armiją, geriausiai paruoštą ir apginkluotą pasaulyje. Kiti santarvininkai pasielgė panašiai. Tuo pat metu JAV mažino savo ginklavimosi išlaidas, Amerikoje plačiai prileidžiama, kad detentės atmosfera silpnina pasiruošimą gynybos, tuo tarpu kai Europoje priešinga išvada yra teisinga. Europiečiai yra pasiryžę pakelti išlaidas, jeigu jie įsitikins, kad jos padeda stabilizuoti taiką. Priešingai, konferencija sukelia ginklavimosi baimę.

Išeidamas iš dvigubos strategijos sampratos, autorius nagrinėja ginklų kontrolę ir nusiginklavimą, ekonominius santykius su Rytais, žmogaus teises ir politiką Trečiojo pasaulio atžvilgiu. Toliau mes paliesime tik jo pažiūras į žmogaus teises.

Sovietai laiko, kad detentė paliečia santykius tik tarp vyriausybių, tuo tarpu Vakarai ir ypač Vakarų Vokietija teigia, kad detentė turi turėti žymių padarinių ir individams jų kasdieniniame gyvenime. Siekiama, kad ji prisidėtų prie individų asmeninės laisvės padidinimo Rytų kraštuose ir sudarytų galimybę žmonėms iš Rytų ir Vakarų vėl susitikti. Vakarams pavyko išgauti pripažinimą šių reikalų Helsinkio baigiamajame akte. Pagal VII principo nuostatus dalyvaujančios valstybės įsipareigojo gerbti žmogaus pagrindines teises ir laisves ir pripažino, kad tai yra esminis faktorius taikai, draugingiems santykiams ir tarpusaviam bendradarbiavimui. Taip pat III dalies nuostatais buvo nustatyti konkretūs įsipareigojimai, liečiantys bendradarbiavimą tarp tautų ir informacijos pasikeitimą.

Anot Genscherio tais susitarimais buvo sudaryta galimybė eiti daug toliau negu paprastas modus vivendi Europoje, išeinant iš status quo bazės: prijungti prie detentės politikos dinaminius elementus, kurie skatintų Europos komunistiniuose kraštuose vystymąsi į didesnę laisvę ir apsisprendimą. Tuo būdu Baigiamasis aktas suteikė Vakarams instrumentą dinaminei politikai. Jis įgalino politiškai reikalauti, kad būtų vykdomos žmogaus teisės taikingam pasikeitimui ir laipsniškam panaikinimui Europos padalinimo. Baigiamuoju aktu Rytai įsakmiai pripažino šias problemas esmine dalimi dialogo, liečiančio Rytų — Vakarų bendradarbiavimą. Tad Vakarai yra gyvai suinteresuoti palaikyti ir naudoti šį procesą.

Detentė ir Helsinkio procesas nėra atsakingi už siekimą platesnės laisvės sovietų dominuojamoje centro ir rytų Europoje. Tačiau šis procesas davė galimybę juos sukonkretinti, negu tai būtų galima šaltojo karo ir konfrontacijos atveju. Be detentės ir, kultūrinių ir ekonominių santykių išplėtimo tarp Lenkijos ir Vakarų, įvykiai Lenkijoje nebūtų buvę galimi. Disidentų persekiojimas Sovietų Sąjungoje ir represijos Lenkijoj sudaro didelį žingsnį atgal. Bet taip pat tenka pažymėti, kad šiandieną individai Rytų kraštuose turi daugiau laisvės negu prieš 20 ar 30 metų.

Ekonominių santykių išplėtimas taip pat turi toli siekiančių padarinių. Sovietai nebegali patenkinti Rytų kraštų reikalavimų, liečiančių naujausią technologiją, energiją ir žaliavas. Tai duoda daugiau galimybių Vakarams paveikti Rytų Europą.

Įvykiai Lenkijoj aiškiai parodė, kokiame akligatvyje atsidūrė Sovietų Sąjunga su jos saugumo siekimais, kurie reikalauja ne tik lojalumo iš Varšuvos pakto narių, bet taip pat priimti sovietinio stiliaus standrią komunistinę sistemą. Sovietų Sąjunga kariškai yra pajėgi primesti šioms tautoms savo sistemą. Bet tuo būdu ji neįgyja patikimų karinių ir ekonominių dalininkų. Sovietų Sąjunga gali pasiekti savo tikslų tik eidama konstruktyviu keliu ir atsižvelgdama tautų noro apsispręsti ir įgyvendinti europėjinį identitetą.

Baigiamasis aktas nurodo kelią, kaip išeiti iš susidariusio akligatvio. Juo nereikalaujama panaikinti karinės santarvės, nei kenkti kurios nors šalies saugumo interesams. Priešingai, bendras visų santarvių įgyvendinimas Baigiamojo akto nuostatų duotų visai Europai daugiau pastovumo ir saugumo. Palaikymas status quo Sovietų Sąjungos hegemonijos sferoje pagalba, sudaro grėsmę taikingam gyvenimui visoje Europoje.

Vakarų demokratijos, išeidamos iš laisvės idealo bazės, negali ir neturi, likti nebylios, matydamos laisvės varžymus Rytų ir Centro Europoje. Jos turi reikalauti įgyvendinimo žmogaus teisių ir teisės apsispręsti. Tuo pačiu metu jos turi siekti evoliucinio pasikeitimo sovietų dominavimo sistemoje.

Senoji dominavimo ir subordinacijos sistema atominiame amžiuje yra atgyvenusi. Ji turi būti pakeista nauja sistema, paremta lygiomis teisėmis visų kraštų ir tautų apsisprendimo teise.

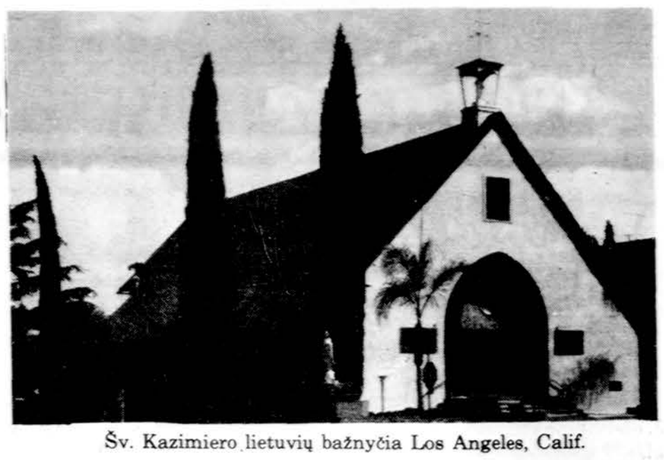

Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia Los Angeles, Calif.

LIETUVIŲ OPEROS TEATRAS JAV

Tokiu pavadinimu JAV valdžios leidžiamas rusų kalba žurnalas "Amerika" rašo apie mūsų operą. Šis žurnalas yra platinamas tik Sovietų pavergtuose kratuose. Čia dedame tą aprašymą. "Lietuvių Operos Teatras Chicagoje — vienintelis etninis ansamblis JAV, reguliariai atliekąs pasaulinius operos repertuarus neseniai atšventė savo 25-metį. Jubiliejaus dieną buvo pastatyta A. Ponchielli opera „Lietuviai".

Teatras buvo įkurtas 1956 metais, kada Chicagos Lietuvių vyrų choras susijungė su moterų choro grupe Rigoletto pastatymui. (Iš tikrųjų: Fausto pastatymui). Sekančiais metais buvo pastatytas Faustas, Carmen,Trubadūras... Nuo to laiko teatras kiekvieneriais metais parodo vis naujus operos spektaklius ir jie visi praeina lietuvių kalba.

Antonio Ghislanzoni (Verdi operos Aidos libreto autorius) parašė libretą "Lietuviai" pagal Adomo Mickevičiaus poemos Konradas Valenrodas motyvus. Valenrodas buvo legendarinis lietuvių patriotas, kuris savo drąsos ir sumanumo dėka užvaldė Teutonų ordino didžiojo magistro sostą tam, kad galėtų sunaikinti riterius ir išlaisvinti Lietuvą.

"Lietuviai" operos premjera buvo 1874 m. Milano teatre La Scala ir turėjo didelį pasisekimą. 1884 m. ją pastatė Petrapilyje Marinski teatras. 1903 m. diriguojant Artūrui Toscanini, ši opera vėl buvo iš naujo pastatyta La Scaloj. Lietuvių Operos teatras Chicagoje, pastatydamas "Lietuvius",buvo pirmasis operos istorijoje, kuris ją pastatė po 1903 metų ir dargi lietuvių kalba (vertimas Stasio Santvaro).

Chicagoje, su jos turtinga ir įvairia etnine kultūra, gyvena daugiau negu 35,000 lietuvių kilmės amerikiečių. Čia yra 14 lietuvių katalikų parapijų".

Taip baigia rašyti žurnalas "Amerika". Kitame puslapyje yra įdėtos kelios nuotraukos iš "I Lituani" operos pastatymo Chicagoje, kurias padarė Jonas Kuprys.

V. R.

Lietuva Vokietijos televizijoje

Po lapkričio mėn. 13 d. dainų ir šokių programos televizijoje, suminint du kartus Lietuvos vardą ir joje dainuojamas atliktas programoje dvi dainas (man jos buvo nepažįstamos — K. B.), mūsų tėvynė bei "Litauer ir litauishe Polizei" buvo žiūrovams pristatyti iš tamsios pusės. Tai pasekmės rodomo Holocosto filmo, kai iš Vilniaus geto (filmas įkalbėtas vokiškai, tad sakoma Vilna — K. B.) atbėgęs pasiuntinys į Varšuvą piešė lietuvius ir mūsų policiją tamsiom spalvom. Nors filmas rodomas antrą kartą, tačiau jį stebi 5 — 6 mil. žiūrovų.

Atrodo,kadmūsųveiksniųpastangos JAV nepasiekė savo tikslo.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ-ŠIMAITIENĖ

7

Nulenkę galvas sėdėjom ir šiurpulingai laukėm, kada jis pradės skaityti.

„Žinau, kad man bus nelengva atlikti šią misiją", — tarė jis. „Bet gerbdamas savo mokytojo brangų atminimą, bandysiu tai padaryti.

Jums beveik visiems yra žinoma, kad buvau jo mokinys. Tik jo dėka turėjau progos stebėti ir išmokti jo išimtinai puikią operacijų techniką. Operacijoms velionis turėjo auksinę ranką. Būčiau labai laimingas, kad galėčiau neapvilti savo buvusio mokytojo ir tęsti jo darbą toliau. Prie tos pat progos norėčiau priminti ir kitas velionio gerąsias ypatybes. Jis buvo humanistas, idealistas, atviras ir teisingas žmogus. Turėjo aštrų protą, stiprią valią. Jautrią ir labai gerą širdį. Nepaprastai mėgo savo profesiją. Mylėjo pacientus ir buvo visų draugas.

Niekada nepamiršiu jo tokio mums gydytojams reikšmingo posakio: ‚Der hoechste Grund der Arznei ist die Liebe'. Šiais žodžiais jis pasveikindavo kiekvieną naujai priimtą stažistą. Nemokantiems vokiečių kalbos jis išversdavo angliškai. Šį kilnų sakinį velionis taip dažnai kartodavo, kad net vokiškai nemokantieji gydytojai jį išmokdavo.

Ir čia rezidento balsas staiga nutrūko. Kiek susivaldęs, jis atvertė pirmą dienyno puslapį ir pradėjo skaityti.

„Štai mano gyvenimas jau baigtas ir aš nebesu jūsų tarpe. Nužengiau į Amžinybę, iš kurios kelio atgal nėra.

„Vėžys, kaip naktinis vilkas, iš pasalų užklupdavo mano pacientus, tačiau man niekada neateidavo į galvą mintis, kad aš būsiu jo auka.

Per tuos metus, per kuriuos Visagalis leido man teikti pagalbą jo kenčiantiems vaikams, man teko operuoti kelis tūkstančius plaučių vėžiu sergančių ligonių. Chirurginio peilio ir moderniškos medicinos pagalba man pavykdavo nuo jų toliau nustumti mirties šmėklą. Koks aš jaučiausi laimingas, kai ligonis pasveikdavo ir sugrįždavo į savo normalų kasdieninį gyvenimą. Ir kaip jautriai ir sunkiai pergyvendavau, kai kartais reikėdavo pacientui išnešti mirties sprendimą. Tačiau, tikėkit man, kad nepalyginamai sunkiau buvo tai padaryti sau pačiam. Pasijutau toks priblokštas, toks bejėgis, lyg būčiau atsidūręs liūtų narve, iš kurio gyvas jau nebeišeisiu.

Padariau nedovanotiną gyvenime klaidą — rūkiau, nors savo pacientus griežtai ir pakartotinai perspėdavau nerūkyti. Dabar labai apgailestauju, bet jau po laiko. Laikrodį atsukti atgal nebeįmanoma. Turiu už blogą ir sveikatai kenksmingą įprotį užmokėti brangiausia pasaulyje kaina — gyvybe.

Pradėjau kosėti. Tačiau nekreipiau į tai jokio dėmesio ir toliau rūkiau. Visi rūkoriai daugiau ar mažiau kosti. Tai laikinas dalykas. Praeis, raminau save. Nors pasąmonėj jutau, kad negerai darau.

Žinojau, kad turiu padaryti plaučių Rentgeno nuotraukas, bet delsiau, nes... jaučiau kažkokią baimę.

Po kurio laiko kosulys pasidarė labai įkyrus. Jis mane ne tik naktimis kamuodavo, bet ir ligonius operuojant neduodavo man ramybės.

Vieną vakarą po paskutinio ligonio patikrinimo paprašiau savo X-Ray techniką peršviesti man plaučius.

Nors širdis ir nujautė nelaimę, bet pažvelgęs į filmus, kurie aiškiai rodė mano diagnozę, baisiai išsigandau. Sustingau ir pasimečiau.

— Argi tikrai tai mano plaučiai? — nenorėdamas sutikti su baisia realybe, paklausiau save.

Atsakymas buvo tvirtas, aiškus ir realus:

— Taip, daktare. Netgi afidavitas keliauti pas Abraomą tau jau išrašytas ir greitu laiku bus įteiktas.

Pajutau neapsakomą silpnumą. Galva svaigo. Kojos linko. Lūpos ir rankos ėmė drebėti. Tuo kritišku mano gyvenime momentu vienai akimirkai šovė man į galvą mintis. Būtų geriausia išeitis kaip galima greičiau numirti. Ir, ligai progresuojant, nejausti kaip vėžys kasdien vis daugiau ir daugiau naikina mano kūno ląsteles. Tęsti tolimesnę savo egzistenciją vegetuojant ir kenčiant, būtų kančia, o ne gyvenimas.

„Tu turi kentėti", — nustelbia kita mintis, nes esi pats kaltas. Kam kasdien nikotinu žudei savo plaučius, nors, būdamas gydytojas, puikiai žinojai rūkymo žalą?"

Nakties ramybė, tamsa ir baisi vienuma darė mano tragišką būklę dar tragiškesne. Be tikslo slankiojau, lyg apsvaigęs, tarp keturių kabineto sienų. Bijojau vienumos ir net savo paties žingsnių garso. Nežinojau nė nuo ko pradėti, nė ką daryti, nė kur dėtis.

Staiga mano sielą apgaubė didelė palaima. Važiuosiu į St. Francis ligoninę, kuriai aš priklausau. Vis ką nors iš budinčio personalo surasiu. Nebūsiu tokiu kritišku momentu vienišas.

Drebančiom iš susijaudinimo rankom greit sukišau į didelį geltoną voką man mirtį nešančias Rentgeno nuotraukas ir išvažiavau.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

MIRTIS

Gruodžio 10 dieną buvo palaidotas a. a. Antanas Norgėla, 78 metų amžiaus, buvęs paštininkas. Anksčiau gyveno Chicagoje ir, berods, priklausė Lietuvių Paštininkų sąjungai. Nors Hot Springs jis išgyveno apie 10 metų, bet mažai su kuo bendravo ir laikėsi nuošaliai nuo lietuviškos veiklos. Gyveno vienišas, atsiskyręs ir mirtis jį užklupo vieną — tik po kelių dienų buvo rastas miręs savo bute. Atsisveikinimas su velioniu buvo Gross Funeral Home koplyčioje, o po gedulingų Mišių Šv. Jono bažnyčioje nulydėtas į lietuvių kapines, Crestview Memorial Parke. Visas laidotuvių apeigas atliko kun. Petras Patlaba.

"Leiskit į Tėvynę" radijas

"Leiskit į Tėvynę" speciali kalėdine radijo programa bus transliuojama Kalėdų rytą, gruodžio 25 d., šeštadienį, 7:35 val. per KXOW radijo stotį, 1420 AM banga (7:30 val. stotis perduoda žinias ir tuoj po jų yra lietuviškas pusvalandis). Kalėdinės muzikos, giesmių, bus pora naujų kūrinių, sukurtų jauno muziko, kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus, kuris yra Montrealio lietuvių choro ir vyrų okteto vadovas.

Salomėja Šmaižienė

Greenfield, Mass.

A. A. JURGIS BARANAUSKAS

1982 m. gruodžio mėnesio 2 dieną mirė Poet Sead senelių namuose a. a. Jurgis Baranauskas, sulaukęs 93 metų amžiaus. Buvo palaidotas gruodžio 4 d. iškilmingai iš Šv. Baltramiejaus bažnyčios 10 val. ryto su šv. Mišiomis. Klebonas kun. Juškevičius atliko visas iškilmes, dalyvaujant kitataučių, bet ir čia gaudavo palaidotas Šv. Brigitos kapinėse, dalyvaujant giminėms ir draugams. Liko giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Buvo gimęs Keblių kaime, Šiaulių valsč. ir apskr. Buvo nevedęs, gyveno vienas, turėjo ūkį Sundarland, Mass. Dirbo universitete kaip vyriausias kepėjas 35 metus. Buvo labai darbštus. Lietuvybės mylėtojas. Skaitė knygas, laikraščius ir labai mėgo "Draugą", "Darbininką", "Varpelį". Buvo dosnus aukotojas visiems, — Nekalto Prasidėjimo seselėms, marijonams, pranciškonams ir kitiems. Aukojo Nekalto Prasidėjimo koplyčiai Washingtone, kad būtų lietuvių šventovė. Buvo Lietuvių Fondo narys ir paliko trečiam milijonui. Sakė, kad Lietuva mane pagimdė, bažnyčia išmokino — aš turiu atsilyginti tautai ir Dievui.

Buvo draugiškas, turėjo daug draugų. Aš jį visuomet lankydavau, nors buvo tarp kitataučiams kunigams. Buvo lietuvišką spaudą.

Ilsėkis, Jurgeli, garbingos Amerikos žemelėje. Tegu gerasis Dievas suteikia amžiną gyvenimą. Mes pasilikę tave prisiminsime maldose.

Andrew W. Dedinas

*

Nuolankusis liudija tiesą ir, reikalui ištikus, tampa garbingu kankiniu; puikusis priešinasi ir kitus verčia kentėti.

Tommaseo

*

Dažnai nelaimėje atrandame tą ramybę, kurią mums buvo išplėšusi baimė, pramatanti nelaimę.

Ebener - Eschenbach

Sveikiname draugus ir klientus, buvusius ir būsimus keliautojus į Sunny Hills, Florida, ir

Linkime linksmų Šventų Kalėdų
ir Laimingų Naujų Metų

MARIUS KIELA su ŠEIMA

EARN HIGHER INTEREST WITH METROPOLITAN BANK'S NEW FDIC-INSURED MONEY MARKET ACCOUNT.

Metropolitan Bankas pašalina riziką gauti aukštus nuošimčius „Money Market" sąskaitoje.

Nuo gruodžio 14, minimum $2,500 depozitas Metropolitan Banko Money Market sąskaitoj pelnys didesnes palūkanas negu bet kada — palūkanas pelnytas per Money Market investavimą.

Be to, jūsų Metropolitan Banko Money Market sąskaita bus saugi — apdrausta iki $100,000 Federal Deposit Insurance Corporation.

Jūsų pinigai taip pat bus lengvai gaunami, kuomet jums būtų reikalingi. Jūs galite neribotai depozituoti ar atsiimti bet kada be jokių pabaudų iš Metropolitan Banko, ir rašyti iki trijų čekių (plius tris „pre-authorized transfers") per mėnesį.

Padėkite $2,500 ar daugiau į Metropolitan Banką, pasakykite, kad tai yra Money Market Sąskaiton ir pradėsit pelnyti aukštus Money Market nuošimčius su FDIC apdrauda.

Kreipkitės į Metropolitan Bank Personal Banker tel. 254-1000 arba atsilankykite šiandien — arba pasinaudokite patogiu kuponu — „Funds Transfer Coupon" — kad jūsų pinigai kuo greičiausiai pelnytų aukštesnes palūkanas.

The Metropolitan Bank Money Market Account

From the bank that speaks your language.

METROPOLITAN BANK'S "NO RISK" MONEY MARKET

NORIU, KAD MANO PINIGAI PELNYTŲ AUKŠTUS „MONEY MARKET" NUOŠIMČIUS!

☐ Prašau paskambinti man dar šiandien su daugiau informacijų apie Metropolitan Banko naują Money Market sąskaitą.

☐ Siunčiu savo čekį išmokamą Metropolitan Bank and Trust Company
$ _____ ($2,500 minimum).

☐ Prašau perkelti $ _____ iš Sąskaitos Numeris _____

iš _____
(vardas ir adresas įstaigos)

Jūsų parašas _____

Vardas-pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____ Zip _____

Namų telefonas _____

Biznio telefonas _____

Šis kuponas yra tik laikinam įgaliojimui. Nuolatinę parašo kortelę gausite vėliau

METROPOLITAN BANK and Trust Company

2201 West Cermak Road • Chicago, IL 60608 • 254-1000 • Organized 1914

Member FDIC

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — VYRAI

GERA DARBO PROGA GERAM LIETUVIUI

Chicagos Lietuvių Tautinėms kapinėms reikalingas prievaizda (manager). Pageidaujama lietuvio — gerai mokančio anglų kalbą ir rašybą, taipgi susipažinusio su knygvedyste. Darbas pastovus ir geras atlyginimas, bet asmuo turi būti blaivus ir sutikti apsigyventi kapinių rezidencijoj skersai gatvės nuo kapinių.

Dėl platesnių informacijų teirautkitės:

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY
8201 S. Kean Ave.
Justice, Ill. 60458
Tel. — (312) 458 - 0638

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS 636-2960

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2606 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. 925-2787

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

REAL ESTATE

3511 W. 75 Place. 3-jų miegamų mūro rezidencija. Įrengtas rūsys. Garažas. Prašo $63,500.

19 metų senumo — 3-jų butų kampinis mūras. Atskiros šilumos. 2 maš. garažas. Prie 64-os ir Austin. Vertas dėmesio.

8 butų mūras. Geros pajamos. Prie 60-os ir California. $115,000.

6 butų naujesnis. Geros nuomos. Puikus investavimas. Prie 73-čios ir Kedzie. Prašo $160,000.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

Apyl. 71-os, į vakarus už Kedzie savininkas parduoda 4 miegamų mūr. namą. Nauja keramikos vonia. Pilnas įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. Skambinkit po 6 val. vak. (angliškai) tel. 434-6645.

Kam mokėti nuomą — geriau morgičių. 5 ir 4 kamb. medinis. 1 autom. garažas. Geri pamatai. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola iš 10%. Brighton Parke.

Dailus pensininkui medinis namukas. 2 po 4 kamb. Alum. langai. Naujai atremontuotas. 42-os ir Artesian Apyl.

2-jų butų medinis. Įrengtas sklepas. Centr. šildymas. Tinka didelei šeimai. Nebrangus. 72-os ir Campbell apyl.

Skambint 436-7878
ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

PARDAVIMUI

Parduodamas puikiame stovyje spinetas (pianinas) — **Acrosonic Baldwin.** ir visi baldai. Skamb. tel. 471-0985.

HELP WANTED MOTERYS

REIKALINGOS PRITYRUSIOS
SIUVĖJOS
Michigan Avenue ir Ohio Street
SKAMB. — 664-6550

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Telef. — 476-3950

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkit. Galrasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 6$629.

CLEVELANDO ŽINIOS

"GRANDINĖLĖ" NEW YORKE

"Už suteiktas džiaugsmo ir tautinio pasididžiavimo valandas. Su dėkingumu — Laisvės Žiburio Radijas".

Tai įrašas meniškoje lentoje, kurią lapkričio 7 d. po koncerto New Yorke "Grandinėlei" įteikė radijo vedėjas Romas Kezys.

Šis buvo ketvirtas "Grandinėlės" koncertas New Yorke, ir tai vis Romo Kezio ir jo talkininkų (kurių šį kartą buvo daugiau keturiasdešimt) pastangos. Koncertas įvyko Richmond Hill gimnazijos patalpoje. Nors scena galėjo būti kiek gilesnė ir platesnė, bet "Grandinėlės" šokėjai prie visko pripratę ir sugeba prisitaikinti. Niekas nesiskundė, neišskiriant nei Aleksandros ir Liudo Sagių. Vadovų didžiausias rūpestis visuomet yra tai, kad "Grandinėlė" neapviltų žiūrovų.

Į koncertą atsilankė daugiau 1200 žiūrovų, ir 50 iš jų koncertą stebėjo stovėdami. Žiūrovų buvo net iš Bostono ir Hartfordo. Pati visą laiką praleidus už ar ant scenos, negaliu kalbėti apie šio koncerto geras ar silpnesnes dalis, bet tikint žiūrovų reagavimu, esu tikra, kad jie nebuvo apvilti. Turėtų būti tikrai suakmenėjęs lietuvis, kuris iš susijaudinimo nepravirktų, kai po solistės Aldonos Švedienės jautriai padainuotos "Vai tu eglela" "Grandinėlės" jaunimas pilna gerkle užplėšia "Žąselės girga..." ir po pirmo posmelio visame savo gražume pripildo sceną. Tai turbūt gražiausias ir labiausiai jaudinantis momentas, kokį esu mačiusi lietuviškoje scenoje.

Ne pirmutinė ir ne paskutinė ši A. ir L. Sagių "Grandinėlės" darbą giriu ir juomi, kaip lietuvė, džiaugiuosi. Tikrai labai tinkami tie "Laisvės Žiburio" radijo (tikriausiai vedėjo Romo Kezio sukurti) žodžiai, nes ir šis "Grandinėlės" koncertas buvo lietuviams "džiaugsmo ir tautinio pasididžiavimo valandos".

Po koncerto įvyko priėmimas Kultūros Židinio patalpoje, kur vadovai ir "Grandinėlės" jaunimas su visais talkininkais buvo pagerbti ir maloniai pavaišinti. Tarp sveikinimų, manau, kad didžiausia staigmena A. ir L. Sagiams buvo Arūno Čiuberkio New Yorke gyvenančių buvusių "Grandinėlės" šokėjų vardu tarti žodžiai ir dėžė šampano. Po trisdešimt metų veiklos "Grandinėlėje" dalyvavusių turbūt atrasim visuose JAV miestuose.

Po valandėlės pokylyje "Grandinėlės" jaunimas ir vadovai išskubėjo į ten pat stovintį autobusą ir po 10 valandų vargingos kelionės šeštą valandą ryte pasiekė Clevelandą. Nemigę išsiskirstė į universitetus, gimnazijas ir darbus.

Visas vargas, džiaugsmas ir pasisekimas dviem savaitėms praslinkus vėl pasikartojo, lapkričio 21 d. "Grandinėlei" nukeliavus į Torontą Čia atliko "Nuo Sudaužtinio iki Kupolinio". Šiais metais ši programa buvo atlikta 5-tą kartą. Šią paskutinę "Grandinėlės" programą jau matė daugiau 4,500 žiūrovų, o dalį jos — dar kitas 10,000, kada "Grandinėlė" šoko Anglies kasimo ir apdirbimo festivalyje — Cadiz, Ohio.

Nijolė Bartuškaitė von Kiparski

KALĖDŲ EGLUTĖ

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla rengia Kalėdų Eglutę sekm., gruodžio 19 d. 11:30 (po pamaldų) parapijos salėje. Maloniai kviečiami ir nemokyklinio amžiaus vaikai su tėvais, ir visa Clevelando lietuvių visuomenė. Bus trumpa programa, susitikimas su Kalėdų seneliu ir vaišės. Vaikučių dovanas prašom atnešti prieš 10:00 val. Mišias.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, Fla.

Pas Feliksą Bočiūną

Kažkada, dar nelabai seniai, "Drauge" minėjau, kad nuo Lukų sodybos link ežerėlio F. Bočiūnas kažką irgi stato. Tikrai statė ir jo gabios rankos pastatė gražų pastatuką, kurį kun. Jaraška praminė "Baltąja Gulbe". Vardas, atrodo, tinka, nes pastatukas gražiai baltas ir jau iš tolo matai jį šviečiantį tarp medžių.

Lapkričio 27 d. būrelis kaimynų apžiūrėjom Felikso kūrinį. Nežinau, kaip kitiems, bet man tikrai darė gražų įspūdį gal dėl to, kad aš tikrai ką nors panašaus ne tik nesugebėčiau, bet net nežinočiau kaip pradėti statyti.

Mielo šeimininko buvome nuoširdžiai priimti ir pavaišinti. Ta pačia proga padiskutavome lapkričio 28 d. įvykstančios Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo detales ir P. L. dienas, įvykstančias Chicagoje.

Kadangi Sunny Hills "Antroji Jaunystė" 1983 m. liepos 3 d. vyksta į Chicagą Dainų šventėn, muz. Mamaitis samprotavo, kad ta pačia proga reiktų pamatyti ir "I Lituani" operą. Pageidauta sudaryti norinčių vykti sąrašą ir kokių bilietų jie nori. Tas sumanymas jau vykdomas, norintieji registruojasi pas Aneliūtę, kuri per marčią Julytę aprūpins bilietais.

Iki pasimatymo "I Lituani" operoje.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 28 d. Šv. Teresės bažnyčioje per šv. Mišias, kurias atnašavo kunigai P. Jaraška ir A. Kardas, kukliai, bet įspūdingai buvo paminėta Liet. Kariuomenės šventė.

Muz. Mamaičio vadovaujamam chorui giedant B. Budriūno "Šv. Dieve, Tautų Kūrėjau" giesmę, priešakyje kunigų žengė Elena Lukienė su gražia gėlių puokšte, už jos tautiniais rūbais pasipuošusios dvi Valytės — Rumšienė ir Zitikienė — lydėjo šaulių uniformoje nešantį vėliavą Antaną Pilecką. Gėlių puokštę pastačius priekyje, o mūsų trispalvę dešinėje altoriaus pusėje, prasidėjo šv. Mišios.

Šv. Mišių pradžioje kun. Jaraška pranešė, kad šios šv. Mišios yra užprašytos visų kolonijos lietuvių už mirusius, žuvusius ir nukankintus Lietuvos karius, šaulius ir partizanus. Prieš skaitinius rašantis šias eilutes keliais žodžiais žvilgterėjo į Liet. kariuomenės istoriją ir jos tragediją — sunku tokia proga ką nors daug pasakyti. Nežinau, kaip kitiems, bet man lyg kauliniais pirštais veržia gerklę ir rasos lašai renkasi akyse.

Pamoksle kun. P. Jaraška priminė tautų didvyrius ir kad ir mūsų maža tauta tų didvyrių turi daug. Kvietė jų nepamiršti ir prisiminti juos savo maldose.

Per šv. Mišias gražiai giedojo tas pats muz. Mamaičio vedamas choras, giedojęs dar dvi B. Budriūno "Dievas prieglauda mūs" ir "Esi ryšys gaivus" giesmes. Pamaldos baigtos "Malda už Tėvynę" ir, visų akims nukrypus į dešinėje stovinčią trispalvę, galingai chorui ir visiems giedant "Marija, Marija" ir Lietuvos himną.

Po pamaldų visi rinkosi į bažnyčios saliukę, kur Marytės Balčiūnienės pastangomis, daugybei šeimininkių prisidėjus, buvome pavaišinti kava ir pyragaičiais. Čia man teko nelemta pareiga padėkoti visiems prie šventės rengimo prisidėjusiems. Per savo neapsižiūrėjimą praleidau padėką, gražiai giedojusiam chorui, už ką muz. Mamaičio buvau švelniai pabartas. Dovanokit.

Prieš pradedant vaišes, Feliksas Bočiūnas trumpu kūrinėliu apibūdino kario pareigas sau, tautai ir žmonijai. Remdamasis mūsų didžiųjų mintytojų mintimis, ypač pabrėždamas Tumo Vaižganto mintį "Garbė žuvusiems už Tėvynę ir garbė Tėvynei, kad yra kam už ją žūti".

Skirstėmės, spausdami vieni kitiems ranką, tardami iki pasimatymo Kūčių vakare bendrose kūčiose 5 val. vakaro Community Center salėje.

K. Ž.

Clevelando "Grandinėlės" šokėjai scenoje.

Nuotr. V. Bacevičiaus

A. † A.

Elena Rimkus - Rimkevičienė

RUPŠLAUKYTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė gruod. 16 d., 1982 m., 8 val. ryto, sulaukus 65 m.

Gimė Pittsburge, Penn. Užaugo Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Laukuvos valsčiuje, Bilionių kaime. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Petras; 3 dukterys: Lietuvoje Danutė Zutautienė, žentas Jonas ir anūkė Danutė; Chicagoje duktė Genė Rimkienė, žentas Rimvydas ir anūkas Petras; Regina Viržintienė, žentas Marius, anūkės Lydia, Lina ir Loretta; brolis Stasys Rupšlaukis-Russell su šeima; švogerka Stasė Simokaitienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Tauragės klubui.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį ir sekmadienį nuo 2 iki 9 val. p.p. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Lidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių prašome aukoti Dariaus ir Girėno Lituanistinei mokyklai, Marquette Parko Lituanistinei mokyklai arba Jaunimo Centrui.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, dukterys, žentai ir anūkai.**

Laid. direkt. Donald A. Petkus, tel. 476-2345.

Ilgamečiui ramovėnui

A. † A. JURGIUI BUKŠNIUI

mirus,

jo mielai žmonai ANASTAZIJAI bei sūnaus VYTENIO ŠEIMAI reiškiame gilią užuojautą.

„RAMOVĖS" SKYRIUS

Omaha, Nebraska

Brangiai mamytei

A. † A.

MORTAI MICKIENEI mirus,

giliausią užuojautą reiškiame dukteriai, mūsų narei ONUTEI ŠUOPIENEI ir jos ŠEIMAI.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS MELROSE PARKO SKYRIAUS NARĖS

Mylimam broliui

A. † A. BRONIUI GURECKUI

Lietuvoj mirus, jo seserį dr. Oną Bakaitienę ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

BIRUTĖ IR JUOZAS BRIEDŽIAI

Vokietijos mokestiniai įsipareigojimai

Paruošiame pranešimus ir prašymus

Sveikatos netekimo, senatvės, našlės pašalpų

Jeigu Jūs 2, 3 ar 4 metus dirbote Vakarų Vokietijoje, Jūs turėtumėte mums šiuo telefonu paskambinti

312—271-0657

HANSA TRAVEL BUREAU

4727 North Lincoln Avenue

Chicago, Illinois 60625

Atdara kasdien nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet, išskyrus sekmadienius.

Reikalų vedėjas: Werner Zahn

Nebūtina, kad Jūs asmeniškai atvyktumėte į Hansa Travel Bureau. Galite mums parašyti arba tiesiog paskambinti.

Viską galime sutvarkyti laiškais arba telefonu.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valetai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiuojamos kėdės, remontai ir kt., pirkti ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PADĖKA

A. † A.

Sofija Žumbakienė Misevičiūtė

Mūsų mylima žmona, motina, močiutė ir promočiutė mirė 1982 m. lapkričio 5 dieną.

Dėkojame kun. V. Zakarauskui už šv. Mišių auką bažnyčioje. Nuoširdi padėka Tėvui J. Borevičiui už maldas koplyčioje ir Jos palydėjimą amžinam poilsiui į kapines.

Aukojusiems Jai giesmes bažnyčioje solistei Praurimei Ragienei ir solistui Jonui Vazneliui reiškiame širdingą padėką.

Maloniai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems pareiškusiems žodžiu ar spaudoje užuojautą mūsų skausmo ir liūdesio valandose.

Ačiū už gėles bei gausias aukas šventoms Mišioms ir Panevėžio vyskupijos bažnyčių knygos leidėjams paremti.

Dėkojame Putnamo seselėms, Lietuvos Dukterų draugijai, Agronomų sąjungai, Lietuvių Fondui, Lietuvių Bendruomenei, Ateitininkų Fondui, Kredito Kooperatyvui, Švėkšniškių draugijai, Panevėžiečių klubui ir Lietuvių Respublikonų Lygai už pareiškimus užuojautos.

Ačiū karsto nešėjams: S. Jankoniui, S. Kybartui, K. Pabedinskui, P. Ramui, B. Račkauskui ir M. Viržintui bei laidotuvių direktorei poniai S. Butkus už paskutinį Jai šioje žemėje patarnavimą.

Pasilikę liūdesyje: **Vyras, dukterys, sūnus, marti, žentai, anūkai ir proanūkė.**

A. † A.

ALEKSANDRUI POŠKAIČIUI

Lietuvoje mirus, p. ANGELĘ POŠKAITIENĘ ir dukrą AUŠRĄ SAULIENĘ su ŠEIMA nuoširdžiai užjaučiame.

LIUDA IR ALBERTAS GEVIAI
VIDA IR ŠARŪNAS RIMAI
ILONA IR VYTAUTAS RŪBAI
RITA IR ALGIS TURNER

Lietuvių Istorijos draugijos narei

ALINAI VADEIŠIENEI

ir jos ŠEIMAI, mylimai motinai

A. † A. Justinai Lapienei mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą.

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS VALDYBA IR NARIAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) Ir SŪNUS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Pasikalbėjimą su rašyt. Birute Pūkelevičiūte** per "Margučio" radijo valandą gruodžio 20 d., pirmadienį, praves "Margučio" vedėjas Petras Petrutis. Antradienį, gruodžio 21 d., taip pat per "Margučio" radiją ištraukas iš naujai išleistos knygos "Marco Polo Lietuvoje" skaitys pati autorė — Birutė Pūkelevičiūtė. Naująją rašytojos knygą išleido Lietuviškos Knygas klubas.

× **Telegrama iš Lietuvos** pranešta, kad š. m. gruodžio 11 d. Valakbūdy, Šakių apskr., mirė a. a. Jonas Bindokas, Vytauto, gyv. Chicagoje, brolis.

× **Izabelė Gedvilienė,** Marijonų bendradarbių sąjungos veikli narė, yra susirgusi ir paguldyta Šv. Kryžiaus ligoninėje. Ligonė gydytojų priežiūroje pamažu sveiksta. Visi bendradarbiai linki jai sveikatos.

× **Šv. Kryžiaus ligoninės štabas** ir tarnautojai artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga renka dovanėles, kurias vėliau nori padovanoti vaikams ir pagalbos reikalingiems asmenims. Dovanas ir pinigus renka kiekvienas skyrius savo tarpe savanoriškai.

× **Loyolos universitetas** pedagoginio skyriaus dekano dr. Gerald L. Gutek iniciatyva, be įprastinių dalykų, kurie reikalingi auklėtojo diplomui ar magistro laipsniui įsigyti, ateinančiais metais dėstys religiją ir etniškumą, kur palies ir įvairių tautybių dvasinį vystymąsi naujame krašte — Amerikoje. Informaciją teikia dr. Mark Krug ir Kay Smith tel. 670-3030.

× **Adelė Navickienė,** Gulfport, Fla., švenčių proga sveikina savo draugus, pažįstamus, gimines ir visą "Draugo" štabą. Vietoj kortelių skiria auką "Draugui".

× **Marija ir dr. Edmundas Ringai,** Chicago, Ill., sveikina visus pažįstamus švenčių proga.

× **Eleonora ir Antanas Ščiukai** visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Amerikoje ir už Amerikos ribų sveikina su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. (sv.).

× **Jurgis ir Gerda Leskauskai** sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. (sv.).

× **Halina ir Edvardas Žitkai,** gyv. Beverly Shores, Indiana, linki draugams ir pažįstamiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių aukoja šalpai per Lietuvos Dukterų draugiją. (sv.).

× **Povilas Ivaška,** Antanas ir Gintarė Ivaškai, Algimantas ir Teresė Landsbergiai ir jų šeimos sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. (sv.).

× **Elena Patackienė** sveikina draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. (sv.).

× **I Lituani operos,** statomos Pasaulio Lietuvių dienose Auditorium teatre Chicagoje liepos 1 d., garbės rengėjai, mecenatai, rėmėjai ir bičiuliai prašomi aukų čekius išrašyti dar šiais metais Lithuanian Opera Co., Inc. vardu, kad aukas būtų galima greičiau nurašyti pildant šių metų asmeninių mokesčių formas. Pažymėjimai visiems aukojusiems bus išsiuntinėti 1983 m. sausio mėnesį. Aukas siųsti: **Lithuanian Opera Co., Inc., 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.** (pr.).

× **Vyt. Didž. Šaulių rinktinės choras,** vadovaujamas muziko Juliaus Mačiulio, giedos kalėdines giesmes Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Sveikatos reikalai. Grybų užkanda. Visi laukiami.

× **Elena ir Karolis Milkovaičiai,** Chicago, Ill., nuoširdžiai sveikina savo draugus, pažįstamus bei šaulius,-es šv. Kalėdų ir Naujų 1983 Metų proga. Vietoj atviručių skiria 25 dol. auką "Draugo" paramai.

× **Natalija ir Antanas Šantarai ir Dalia Bojevienė** su šeima šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj įprastų kalėdinių kortelių skiria auką lietuviškai spaudai.

× **V. Bagdonavičienė,** Lemont, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų 1983 Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, o taip pat ir "Draugo" darbuotojus. Vietoj kortelių skiria auką "Draugui".

× **Balzeko Lietuvių kultūros muziejus** gruodžio 19 d. rengia kalėdinį pobūvį Liet. Tautiniuose namuose. Bus kalėdiniai valgiai, gros "Aido" orkestras. Pobūvio rengimui vadovauja Robertas Zapolis.

× **Rašyt. Sonė Tomarienė,** Chicago, Ill., atsiuntė mokestį už tris "Draugo" prenumeratas, pridėjo auką už kalėdines korteles ir palinkėjo visiems "Draugo" žmonėms linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Labai ačiū už viską.

× **Dainavos ansambliui "Vilniaus pilies legendos" pastatymo išlaidas palengvinti aukojo:** Brighton Parko apyl. bendruomenė 100 dol., Kasparavičiai 100 dol., Br. Juodelis 100 dol. Ačiū, kurie pagelbsti nuostolius padengti. (pr.).

× **Chicagos Studentų draugovės valdyba** kviečia studentus atsilankyti į mūsų draugovės susikaupimą, kuris įvyks gruodžio 19 d., sekmadienį, 2 val. popiet ateitininkų namuose. Susikaupimas baigsis šv. Mišiomis ir vakariene. Lauksime jūsų. (pr.).

× **Dėkoju J. Juknevičienei,** atsisveikinusiai su a. a. M. Varniene lietuvių montesorininkių vardu ir atsiprašau už praleidimą jos pavardės bendroje padėkoje lapkričio 26 d. laidoje.

D. Petrutytė
(pr.).

× **A. a. Dr. Jono Pavilionio** mirties metinių šv. Mišios bus atnašaujamos gruodžio mėn. 19 d., sekmadienį, 11:15 val. ryte ir gruodžio mėn. 20 d., pirmadienį, 7:30 val. ryte Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Taip pat šv. Mišios bus laikomos Montevideo, Urugvajuj ir Kennebunkport, Maine pas Tėvus Pranšikonus. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti velionį savo maldose.

Šeima
(pr.).

× **Dr. Birutė ir Jonas Petruliai** iš Atlanto pakraščių nuoširdžiai sveikina savo gimines, prietelius ir pažįstamus Kalėdų proga ir linki visiems laimingų ir džiaugsmingų Naujų 1983 Metų.

× **Kostas Bružas,** Homewood, Ill., mūsų bendradarbis, rėmėjas, lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratęsė "Draugo" prenumeratą, pridėjo 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 40 dol. savo dienraščiui. K. Bružą skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią paramą tariame nuoširdų ačiū.

× **Šv. Kazimiero parapijos choras,** Worcester, Mass., per Joną Pipirą atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai už gerą "Draugo" informaciją. Labai ačiū.

× **Lietuvos Vyčių 79 kuopa,** Southfield, Mich., per Antaną Dainių atsiuntė 25 dol. kaip šv. Kalėdų švenčių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Antanas Juknevičius,** Miami Beach, Fla., pratęsė "Draugo" prenumeratą ir paaukojo 25 dol. jo paramai. A. Juknevičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuoširdų ačiū.

× **Juozas Raila,** Chicago, Ill., kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. auką. J. Railą skelbiame garbės prenumeratorium, o už savo spaudos rėmimą labai dėkojame.

× **Klemensas Juškevičius** ir Jonas Uliveris, gyv. Chicagoje, atvyko į "Draugą" ir įteikė už kalėdines korteles ir kalendorių po 20 dol. Nuoširdus ačiū.

× **Zina Mackevičius,** Chicago, Ill., Amelija Banėnas, Putnam, Conn., Jonas Kapčius, Daytona Beach, Fla. J. Balbatas, Cleveland, Ohio, mūsų rėmėjai, atsiuntė po 20 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Petras Vilutis,** Toronto, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą ir kartu pridėjo 43 dol. auką dienraščio stiprinimui. P. Vilutį skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką labai dėkojame.

× **Daiva de Sa Pereira,** Fair Haven, Mass., atsiuntė už kalėdines korteles 25 dol. auką. Labai dėkojame.

× **Peter Dirda,** Chicago, Ill., Dalius ir Ilona Brazdžioniai, Los Angeles, Cal., Julia Mack, Worcester, Mass., K. Otto, Toronto, Kanada, A. Krakauskas, Chicago, Ill., I. Tutanaitis, Toronto, Kanada, įvairiomis progomis, atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Teofilė Mišauskienė,** Union Pier, Mich., atsiuntė už dvi "Draugo" prenumeratas su 14 dol. auką ir gražiais linkėjimais. Labai ačiū.

× **Vincas Dubauskas,** Woodhaven, N. Y., Romualdas Zalubas, Silver Spring, Md., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 17 dol. aukų. Nuoširdus ačiū.

× **Austra Puzinienė,** San Mateo, Cal., Kazė Jameikienė, Rockford, Ill., Paul Mazonis, Chicago, Ill., Balys Raugas, Delran, N. J., mūsų rėmėjai, atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 15 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Dr. Dana D. Vitkus,** Palos Hts., Ill., mūsų rėmėja, atsiuntė už kalėdines korteles 20 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× **Dr. L. Petrauskas,** Oak Park, Ill., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su gražiu prierašu: "Leiskit "Draugą" ir toliau, o mes tikrai visi palaikysime!" Labai ačiū už auką ir gražius žodžius.

× **Kazys Gimžauskas,** St. Petersburg Beach, Fla., mūsų bendradarbis, lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratęsė prenumeratą ir pridėjo 17 dol. auką. Labai ačiū.

Pasaulio Lietuvių dienų spaudos ir informacijos komisija. Iš kairės (sėdi): Antanas Juodvalkis, Viktorija Kašubaitė-Matranga ir Vytautas Kasniūnas; (stovi): Balys Brazdžionis, Kazė Brazdžionytė, Jurgis Janušaitis, Ritonė Rudaitienė — pirmininkė ir Petras Petrutis. Nuotr. Z. Degučio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SOL. TADO RŪTOS REČITALIS

Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės apyl. valdyba gruodžio 12 d. Jaunimo centre surengė sol. Tado Rūtos dainų rečitalį. Nors oras buvo šaltas, bet publikos prisirinko gausiai.

Rečitalį atidarė pirmininkė Salomėja Daulienė. Sceną dailiai puošė lietuviškais šiaudinukais nukabinėta eglutė. Fortepijonu palydint muz. M. Motekaičiui, pirmoj rečitalio pusėj sol. Rūta italų ir vokiečių kalba padainavo klasikų Vivaldi ir Mozarto kūrinius. Matyti, kad solistas dirba, pasiekęs švarų dainavimo būdą. Toliau lietuviškai dainavo Schuberto: Mano dalia, Žilaplaukio daina ir ariją iš Verdi operos "Simono Boccanegra". Publika solisto dainas priėmė šiltai.

Antroji rečitalio dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių kūriniams. Pradėjo komp. J. Briedžio Šiaurės pašvaiste, V. K. Banaičio daina: Ant kelio pavasario mano, Atsiminimas. Komp. Stroliai šiame rečitaly atstovavo trimis dainomis: Ilgesys, Ar tu žinai, Praeina eros. Iš G. Gudauskienės kūrybos Viešpaties pasaulis, Requiem, Mirties sūkury.

Lietuviškieji kūriniai buvo parinkti gilesnės minties, patriotiški. Tuo pasižymėjo ir V. Jokūbėno Tremtinių giesmė (aranžeruota Viltenio). Tėvynės meilės nuotaika skambėjo iš arijos V. Klovos "Pilėnų".

Gėlių puokštėmis pasveikintas, plojimų paskatintas solistas bisui davė: Aš papuošiu žirgo galvą (Klovos), ir Plėšikų daina (iš Kornevilio varpų).

Pirm. S. Daulienė iškvietė solisto mokytoją operos sol. I. Motekaitienę, kuri dėkojo už gausų atsilankymą. Svečius pakvietė prie solisto mamytės paruoštų vaišių.

Muz. M. Motekaičio palyda buvo darni, nuosaikiai išlyginta. Šis sol. T. Rūtos rečitalis buvo jo pirmasis, bet pasisekęs.

J. Pr.

PREKYBOS RŪMŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Prekybos rūmų susirinkimas vyko gruodžio 8 d. Dariaus ir Girėno salėje. Susirinkimui pirmininkavo Julius Kuzas, sekretoriavo Joseph Stanaitis. Pirm. J. Kuzas visus susirinkusius pasveikino ir priminė, kad šį vakarą bus prieškalėdinė programa, kurią parūpino komiteto pirm. Teodora Kuzienė su komiteto nariais ir atliko "Vaivos" vokalinis vienetas, vadovaujamas Fausto Strolios, šias kalėdines giesmes: Tyliąją naktį. Sveikas, Jėzau, gimusis, Linksmą giesmę mes užtrauksim — J. Naujalio, Kristus gimė, Kalėdų Kūdikėli — Viltenio, Šventoji naktis — A. Adams. Paskutinėse dviejose solo giedojo Alvina Giedraitienė, kitas giesmes paįvairino prisijungdama prie ansamblio. "Vaivos" vienete giedojo Laura Lauciūtė, Vida Momkutė, Regina Ruesch, Antanas Kivėnas, Vincas Olšauskas ir Vitas Plioplys. Pabaigoje visa publika buvo pakviesta įsijungti į bendrą giedojimą lietuviškai ir angliškai. "Vaivos" vokalinis vienetas, rūpestingai paruoštas muziko Fausto Strolios, savo giesmių atlikimu maloniai nuteikė susirinkimo dalyvius. Labai malonu, kad Lietuvių Prekybos rūmai savo veiklo-

× **J. A. Korsakai,** gyv. Miami Beach, Fla., užsisakė dienraštį vieneriems metams ir dar pridėjo auką. Labai ačiū.

× **Leonas Keženius,** Wilowick, Ohio, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė 12 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Jadvyga ir Jonas Labanauskai,** Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų veiklūs darbuotojai, atvyko į "Draugą", įsigijo įvairių leidinių už didesnę sumą ir įteikė 30 dol. kalėdinę auką savo dienraščio stiprinimui. Ta proga visam "Draugo" štabui palinkėjo linksmų šventių. Labai ačiū.

× **Viktoras Vaitkus,** Waterbury, Conn., mūsų bendradarbis, atsiuntė 419 dol. už parduotas knygas.

je mini Kalėdas ir reiškiasi kultūrinėje veikloje.

Naujais nariais prisirašė: Gregory J. Molis, Richard J. Pocius ir Robert A. Wabol. Pirmininkas J. Kuzas padėkojo programos atlikėjams ir naujiems nariams už įstojimą į Prekybos rūmų narių šeimą.

Stasys Patlaba

CHICAGOS ŽINIOS

MAŽIAU MOKYKLOMS

Illinois valstija šiais iždo metais numato turėti 164 mil. dol. pajamų mažiau. Gubernatorius nusistatęs 2% sumažinti paramą mokykloms. Iš viso norima nubraukti 42 mil. dol. mokykloms.

LĖKTUVŲ STOTIS

United Airlines statys savo lėktuvų stotį O'Hare aerodrome. Kainuos 150 mil. dol. Šis aerodromas yra plečiamas. Darbai bus baigti 1990 metais ir kainuos bilijoną dolerių.

BRANGUS ŽENKLAS

Retas pašto ženklas, kurio vertė 150,000 dol., atrastas Chicagoje, kai prieš 27 m. buvo pavogtas iš parodos. Pašto ženkle per klaidą buvo Curtis-Wright JN-4 lėktuvas išspausdintas apverstas — ratais aukštyn. Ženklą FBI įstaigai dabar įteikė vienas pašto ženklų pardavėjas, kurio pavardė neskelbiama.

LAUKIAMA KEPENŲ PERSODINIMO

Jacqueline ir Richard Kalis laukia, kada jų 7 mėnesių dukrelei bus persodintos kepenys. Mergaitės kepenys liguistos ir ji negyventų su jomis. Ji gydoma Christ ligoninėje, Oak Lawn, Illinois.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Jewel krautuvės švenčia auksinį jubiliejų, gyvenusios 50 m. Ta proga nuo gruodžio 8 d. turi penkių dienų parodą McCormick parodų rūmuose, Chicagoje.

CHICAGOS BIBLIOTEKAI 750,000 DOL.

Newbery bibliotekai Chicagoje JAV Humanitarinių studijų fondas paskyrė 750,000 dol. su sąlyga, kad biblioteka gautų dvigubai tiek iš privačių fondų.

TARPTAUTINĖ PARODA CHICAGOJE

Nuspręsta, kad 1992 m. tarptautinė paroda galės būti Chicagoje, o antra jos dalis — Ispanijos Sevilijoje. Parodai ruošti tarnyba ruošiasi išleisti paskolos bonų už 400 mil. dolerių paruošimo išlaidoms. Numatomi darbai, kurie ežero pakrantėje sukurs naują parką ir nemažai kultūrinių pastatų prie Shedd akvariumo ir Adler planetariumo.

SOLŽENICYNO LAIŠKAS

Nobelio laureatas Solženicynas parašė laišką, kuriame įrodinėja, kad, jeigu Walter Polovčak, 15 m., būtų grąžintas į Sovietų Sąjungą, susilauktų didelių sunkumų. Polovčak atvyko į JAV 1980 m. ir nenori grįžti pas tėvus į okupuotą Ukrainą, dabar gyvendamas Chicagos apylinkėse. Civilinių laisvių unija yra iškėlusi bylą, kad jis turi būti grąžintas.

UGNIAGESIŲ GYVENVIETĖ

Apylinkės teismas nusprendė, kad Chicagos miestas negali atleisti ugniagesio tik dėl to, kad jis gyvena už miesto ribų.

KOALICIJA PRIEŠ DUNNE

Susidarė demokratų ir respublikonų koalicija iš 14 žmonių, kurie paveržė dalį valdžios iš Cook apskr. tarybos pirmininko G. W. Dunne, pravesdami savus žmones į kai kurių komitetų pirmininkus.

13.2% BEDARBIŲ

Illinois valstijoje lapkričio mėnesį bedarbių susidarė 733,000, kas sudaro 13,2% visų, galinčių dirbti. Beveik kas septintas darbininkas yra bedarbis. Illinois bedarbių daugiau negu bendras JAV procentas, siekiąs 10,8

FESTIVALIO PAJAMOS

Nevy Pier įvykusio Chicagos festivalio pelnas šiemet buvo 440,206 dol. Pernai turėta pelno 1,064,360. Sumažėjo dėl blogo oro, juodukų paskelbto boikoto ir naujų išlaidų, pvz., įrengiant naują didžiąją sceną.

BAISUS GAISRAS

Degant bažnytiniam namui Chicago Heights, gruodžio 13 d. žuvo protestantų dvasininkė Marie Jones, 36 m., ir jos trys sūnūs 9-14 m. amžiaus. Du kiti sūnūs buvo sužeisti.

Pasaulio Lietuvių dienų rengimo pagelbininkai — dailininkai, kurie padeda meniškai apipavidalinti informaciją, leidinius, laiškų popierių. Iš kairės: A. Trinkūnas, S. Lukas ir V. Vijeikis. Nuotr. Z. Degučio

Sveikindami savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir N. Metų proga dr. Bruno ir Aldona Beinoriai, dr. Antanas ir Birutė Čiūriai, dr. Gedas ir Aldona Griniai, dr. Domas ir Elena Giedraičiai, dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, dr. Ignas ir Stasė Labanauskai, dr. Antanas ir Elena Razmai, dr. Adolfas ir Algė Šležai, dr. Pranas ir Ada Sutkai, dr. Jonas ir Joana Valaičiai ir dr. Rimas ir Janina Vienužiai vietoje kalėdinių kortelių siuntimo aukoja Illinois Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų d-jos Pagelbinio Moterų Vieneto Stipendijų Fondui.